

**Amber
Grid**

AB „Amber Grid“
Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Tel. (8 5) 236 0855
Faks. (8 5) 236 0850
El. paštas info@ambergrid.lt
www.ambergrid.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Įmonės kodas 303090867
PVM mokėtojo kodas LT100007844014
A. s. LT71 7044 0600 0790 5969, AB SEB bankas

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2016-03-21 Nr. 5-310-14

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir Lietuvos banko valdybos patvirtintomis Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Amber Grid“ generalinis direktorius Saulius Bilys ir finansų direktoriaus Rimantas Šukys, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Amber Grid“ 2015 m. finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Amber Grid“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o AB „Amber Grid“ 2015 m. metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Amber Grid“ būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinis direktorius

Saulius Bilys

Finansų direktorius

Rimantas Šukys

**2015 M. AB „AMBER GRID“
METINIS PRANEŠIMAS**

**Vilnius
2016 M.**

TURINYS

I.	BENDROJI INFORMACIJA APIE EMITENTĄ	3
	PAGRINDINIAI DUOMENYS	3
	BENDROVĖS VEIKLA	3
	TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA	11
	ILGALAIKĖ BENDROVĖS STRATEGIJA	11
	DARBUOTOJAI	12
	SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBŲ SAUGA	14
	TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	15
II.	FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI	17
	PAGRINDINIAI PERDAVIMO SISTEMOS RODIKLIAI	17
	PAGRINDINIAI BENDROVĖS FINANSINIAI RODIKLIAI	17
	VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	22
	RIZIKOS VALDYMAS	22
	BENDROVĖS VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA	23
III.	BENDROVĖS VALDYMAS	24
IV.	REGLAMENTUOJAMA INFORMACIJA EMITENTO VEIKLOJE	29

I. BENDROJI INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas, – 2015 m.

PAGRINDINIAI DUOMENYS

Pavadinimas	AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“, Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras	2013 m. birželio 25 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas	303090867
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas	51.730.929,06 Eur
Buveinės adresas	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Telefonas	+370 5 236 0855
Faksas	+370 5 236 0850
Elektroninio pašto adresas	info@ambergrid.lt
Interneto tinklalapis	www.ambergrid.lt

Bendrovės misija – užtikrinant šalies strateginius interesus, efektyviai vystyti perdavimo sistemą, patikimai vykdyti dujų perdavimą, aktyviai prisidėti prie integruotos Europos dujų perdavimo sistemos kūrimo ir sudaryti sąlygas konkurencingai dujų rinkai vystytis.

Bendrovės vizija – aktyviais veiksmais, bendradarbiaujant su regiono dujų perdavimo sistemos operatoriais, sukurti palankias sąlygas regiono dujų rinkai veikti integruotame Europos dujų tinkle.

Dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ – svarbi Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonė, atsakinga už gamtinių dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą. Bendrovės klientai – stambios ir vidutinės elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos Lietuvos teritorijoje. Bendrovė kartu su Suomijos dujų įmone „Gasum“ Oy valdo prekybą gamtinėmis dujomis biržoje organizuojančią UAB GET Baltic. „Amber Grid“ priklauso 66 proc. UAB GET Baltic akcijų.

2014 m. Bendrovė galutinai įgyvendino Europos Sąjungos (toliau – ES) trečiojo energetikos paketo nuostatas – atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą, perdavimo sistemos nuosavybę nuo gamtinių dujų skirstymo ir tiekimo veiklos. 2015 m. balandžio 10 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK), atsižvelgusi į Europos Komisijos nuomonę, konstatavo, jog „Amber Grid“ dujų perdavimo veiklos nuosavybės atskyrimo modelis iš esmės atitinka ES trečiojo energetikos paketo ir Lietuvos Respublikos (toliau – LR) gamtinių dujų įstatymo reikalavimus, išdavė neterminuotą perdavimo veiklos licenciją.

BENDROVĖS VEIKLA

Bendrovė sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir nuo 2016 m. paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

GAMTINIŲ DUJŲ TRANSPORTAVIMAS MAGISTRALINIAIS DUJOTIEKIAIS

PERDAVIMO SISTEMA IR JOS PLĖTRA

Perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas priskirtas perdavimo sistemai. Lietuvos dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos SGD terminalu (1 žemėlapis). Eksploatuojamų vamzdžių ilgis yra 2.113 km, skersmuo – nuo 100 iki 1.220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar.

1 žemėlapis. Gamtinių dujų perdavimo sistema Lietuvoje

STRATEGINIAI INFRASTRUKTŪROS PROJEKTAI

2015 m. „Amber Grid“ vykdė šiuos strateginius dujų perdavimo infrastruktūros projektus:

- Dujotiekio Klaipėda–Kiemėnai pajėgumų padidinimas (dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai statyba) (projektas užbaigtas 2015 m. pabaigoje),
- Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos.

Strateginiai infrastruktūros projektai – Dujotiekio Klaipėda–Kiemėnai pajėgumų padidinimas (magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai statyba), Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos bei Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas – buvo įtraukti į ES bendro intereso projektų pirmąjį sąrašą, paskelbtą 2013 m. spalio 14 d., taip pat yra įtraukti į Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (angl. *European Network of Transmission System Operators for Gas*, toliau – ENTSOG) dešimties metų plėtros planą, paskelbta 2015 m. (angl. *Ten-Year Network Development Plan*, toliau – TYNDP), BEMIP regiono perdavimo sistemos operatorių Dujų regioninį investicijų planą 2014–2023 m. (angl. *Baltic Energy Market Interconnection Plan*). Minėti projektai, kartu su kitais Bendrovės investiciniais projektais, įtraukti į Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2014–2023 m.) tinklo plėtros planą bei 2014 m. liepos 22 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 746 patvirtintą Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo planą su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (toliau – Nacionalinis planas).

2015 m. lapkričio 18 d. Europos Komisija paskelbė antrąjį ES bendro intereso projektų sąrašą, į kurį pateko du gamtinių dujų sektoriaus projektai, kuriuos įgyvendinant dalyvauja Bendrovė: Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos bei Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimo projektai.

Bendrovė, siekdama įgyvendinti Nacionaliniame plane numatytus prioritetinius infrastruktūros projektus, skirtus gamtinių dujų perdavimo sistemos saugumo ir patikimumo užtikrinimui, 2015 m. Lietuvos verslo paramos agentūrai pateikė paraišką prašydama 8 dujų perdavimo infrastruktūros projektams suteikti dalinį finansavimą iš ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų. 2015 m. lapkričio 12 d. energetikos ministro įsakymu šie projektai buvo įtraukti į iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą.

DUJOTIEKIO KLAIPĖDA–KIEMĖNAI PAJĖGUMŲ PADIDINIMAS (MAGISTRALINIO DUJOTIEKIO KLAIPĖDA–KURŠĖNAI STATYBA) (TOLIAU – KKP)

2015 m. spalio mėn. Bendrovė užbaigė dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai statybą. Per Klaipėdos, Plungės, Telšių, Rietavo ir Šiaulių rajonų savivaldybes nutiesta 110 kilometrų ilgio, 800 mm skersmens antra dujotiekio gija, sudaranti sąlygas pilnai išnaudoti SGD terminalo Klaipėdoje pajėgumus (2 žemėlapis). KKP projekto pagrindiniai tikslai – diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius Baltijos šalių regione, sudaryti sąlygas pilnai išnaudoti SGD terminalo Klaipėdoje pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą.

2015 m. balandžio mėn. Bendrovė ir ES Inovacijų ir tinklų vykdomoji agentūra (toliau – INEA) pasirašė sutartį dėl ES finansinės paramos KKP statybai, pagal kurią projektui skirta iki 27,6 mln. Eur parama pagal ES infrastruktūros tinklų priemonę (angl. *Connecting Europe Facility*, toliau – CEF). Pagal tarpvalstybinių sąnaudų paskirstymo procedūrą dalį investicijų – iki 1,8 mln. Eur finansuos Latvijos perdavimo sistemos operatorius. Projekto investicijos – 57,9 mln. Eur. Projektas įgyvendintas per 27 mėnesius nuo projektavimo paslaugų pirkimo konkurso paskelbimo. Dujotiekis pastatytas per rekordiškai trumpą laiką – 12 mėnesių nuo pirmosios vamzdžių siuntos gavimo.

2 žemėlapis. Dujotiekio Klaipėda–Kiemėnai pajėgumų padidinimo projektas (KKP)

DUJOTIEKIŲ JUNGTIŠ TARP LENKIJOS IR LIETUVOS (TOLIAU – GIPL)

GIPL projektu siekiama integruoti Baltijos šalių dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką, diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti dujų tiekimo saugumą. „Amber Grid“ įgyvendina GIPL projekto dalį LR teritorijoje, o projekto dalį Lenkijos Respublikos teritorijoje įgyvendina Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius GAZ-SYSTEM S.A.

Planuojama, kad GIPL bendras dujotiekio ilgis sieks apie 522 km (357 km – Lenkijos teritorijoje, 165 km – Lietuvos teritorijoje), skersmuo – 700 mm, planuojama eksploatacijos pradžia – 2019 m. (3 žemėlapis).

3 žemėlapis. Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektas (GIPL)

2015 m. gegužės mėn. Bendrovė ir Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatorius GAZ-SYSTEM S.A. pasirašė trišalę sutartį su INEA dėl ES finansinės paramos Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos parengiamųjų darbų iki statybos leidimų išdavimo finansavimo. Pagal šią sutartį skirta bendra 10,6 mln. Eur ES parama pagal

CEF. Parengiamiesiems projekto darbams finansuoti skirtas maksimalus 50 proc. ES paramos intensyvumas: „Amber Grid“ skirta 2,5 mln. Eur, GAZ-SYSTEM S.A. – 8,1 mln. Eur. Bendra numatoma GIPL projekto teritorijų planavimo ir projektavimo darbų vertė yra 21,2 mln. Eur.

2015 m. spalio mėn. „Amber Grid“, GAZ-SYSTEM S.A. ir INEA pasirašė CEF finansinės paramos sutartį, pagal kurią GIPL projekto statybos darbams finansuoti „Amber Grid“ skirta iki 55 mln. Eur, GAZ-SYSTEM S.A. – iki 240,4 mln. Eur ES finansinė parama.

2015 m. liepos mėn. „Amber Grid“ pasirašė sutartis su viešo konkurso būdu atrinkta teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugas vykdysiančia bendrove, dokumentacijos, reikalingos GIPL projekto statybos darbams atlikti, parengimui. 2015 m. rugpjūčio mėn. buvo baigtas GIPL projekto poveikio aplinkai vertinimas Lietuvos teritorijoje.

Bendra numatoma GIPL projekto vertė yra 558 mln. Eur, iš jų Lenkijos teritorijoje – 422 mln. Eur, Lietuvos teritorijoje – 136 mln. Eur. Projektui įgyvendinti buvo gauta ES finansinė parama. Pagal Europos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – ACER) tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, dalį GIPL projekto infrastruktūros kaštų Lenkijos teritorijoje padengs Lietuvos, Latvijos ir Estijos perdavimo sistemų operatoriai. Likusi projekto dalis Lietuvos ir Lenkijos teritorijose bus finansuojama atitinkamai „Amber Grid“ ir GAZ-SYSTEM S.A. lėšomis.

DUJOTIEKIŲ JUNGTIES TARP LATVIJOS IR LIETUVOS PAJĖGUMŲ PADIDINIMAS

Šiuo projektu siekiama padidinti dujų sistemų jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą, efektyvesnę infrastruktūros panaudojimą bei geresnę Baltijos šalių dujų rinkų integraciją. Taip pat jį įgyvendinus būtų sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla (4 žemėlapis).

4 žemėlapis. Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas

Įgyvendinus projektą, LR teritorijoje būtų padidinti Kiemėnų dujų apskaitos stoties (toliau – DAS) pajėgumai, Latvijos Respublikos teritorijoje – pastatyta reikiama dujotiečio atkarpa. Šio projekto vykdytojai – AS „Latvijas Gaze“ ir „Amber Grid“.

Galutinis sprendimas dėl projekto įgyvendinimo apimties ir terminų bus priimtas, įvertinus dujų regioninės rinkos formavimo perspektyvas bei atsižvelgiant į tai, kurie dujų tiekimą diversifikuojantys investiciniai projektai bus įgyvendinami regione.

EKSPLOATAVIMAS, REKONSTRUKCIJA IR MODERNIZAVIMAS

Magistralinių dujotiekių eksploatavimas reglamentuotas taisyklėmis, norminiais teisės aktais ir atliekamas griežtai vadovaujantis juose nustatytais reikalavimais. Siekiant užtikrinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, nuolat vykdomi techninės priežiūros ir remonto darbai.

2015 m. pirmą kartą atlikta magistralinio dujotiekio Minskas–Vilnius–Vievis DN 1000 (24,8 km ruožas) diagnostika. Buvo šalinami vidinės diagnostikos metu nustatyti defektai dujotiekyje Kaunas–Šakiai DN 500, dujotiekyje Pabradė–Visaginas bei dujotiekyje Vilnius–Panevėžys–Ryga bei tęsiami dujotiekių izoliacijos remonto darbai.

2015 m. Bendrovė, siekdama užtikrinti tinkamą perdavimo sistemos darbą, saugumą ir patikimumą, vykdė šiuos gamtinių dujų perdavimo sistemos rekonstravimo ir modernizavimo darbus:

- perklotas dujotiekių jungties perėjimas per greitkelį Vilnius–Kaunas ties Grigiškėmis;
- įdiegtos 2 čiaupų nuotolinio valdymo priemonės (SCADA) ir pakeisti 5 čiaupų mazgai;
- rekonstruota Panevėžio dujų skirstymo stotis Nr. 1;
- įrengtas 1 srautinis dujų chromatografas dujų apskaitai energijos vienetais vykdyti;
- atlikti 5 katodinės apsaugos sistemos įrenginių rekonstrukcijos darbai.

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO KIEKIAI

2015 m. sistemos naudotojams į Bendrovės valdomą perdavimo sistemą per Kotlovkos DAS iš Baltarusijos buvo įleista 44.526 GWh gamtinių dujų ir iš Klaipėdos SGD terminalo – 4.557 GWh.

2015 m. Lietuvos vartotojams į dujų skirstymo sistemas ar tiesiogiai prijungtas vartotojų sistemas buvo bendrai transportuota 26.183 GWh gamtinių dujų. Palyginus su 2014 metais, kai buvo perduota 26.650 GWh¹ gamtinių dujų, perdavimo kiekiai sumažėjo 1,8 proc. Perdavimo sistema į Latvijos Respubliką per Kiemėnų DAS sistemos naudotojams buvo perduota 1.029 GWh gamtinių dujų. Į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį transportuota 21.779 GWh gamtinių dujų (2014 m. – 21.584 GWh gamtinių dujų).

2015 m. iš Baltarusijos į Lietuvą transportuotas didžiausias paros dujų kiekis buvo 213 GWh (2014 m. – 242 GWh), į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį – 100 GWh (2014 m. – 104 GWh), iš Klaipėdos SGD terminalo – 32 GWh, Lietuvos vartotojams didžiausias perduotas paros dujų kiekis – 130 GWh (2014 m. – 144 GWh).

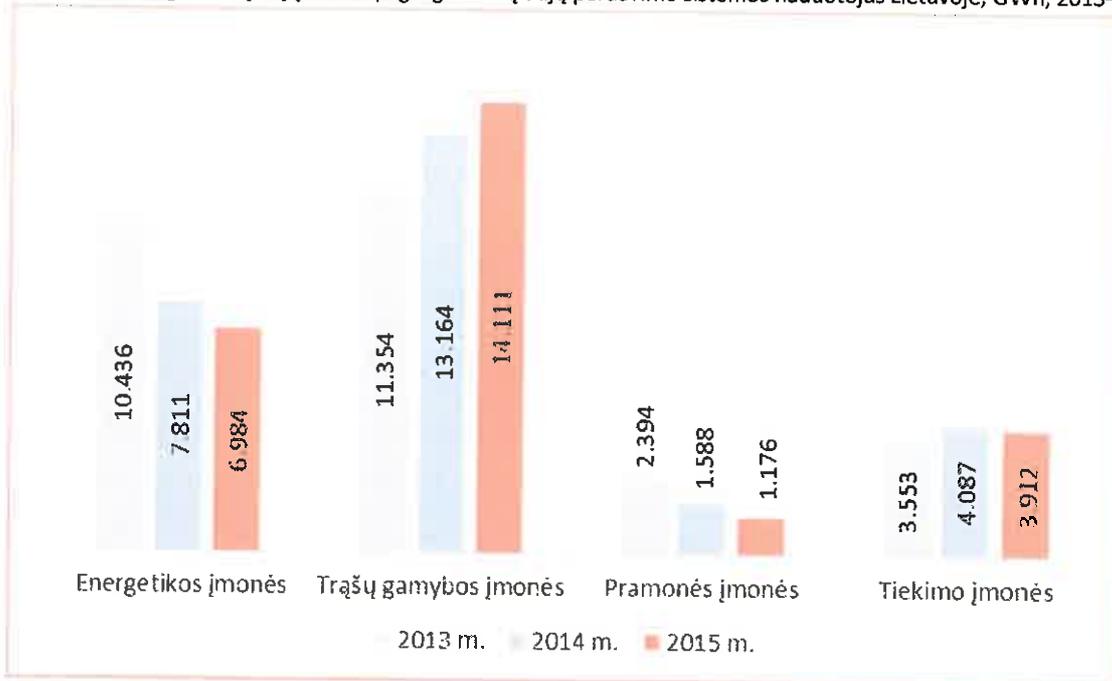
2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi 89 gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutartis su gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojais (gamtinių dujų vartotojais, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriais, importuotojais, gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, importuojančioms dujas ir/ar kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų ar į kitas perdavimo sistemas), iš kurių 5 sistemos naudotojai 2015 m. eigoje nepasinaudojo perdavimo paslaugomis. Su gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, prekiaujančiomis gamtinėmis dujomis, tačiau netransportuojančiomis jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudariusi 3 gamtinių dujų balansavimo sutartis.

Perduotų gamtinių dujų kiekių struktūra vidiniame išleidimo taške pagal perdavimo sistemos naudotojus pavaizduota 1 paveiksle.

---

¹ Nuo 2015 m. sausio 1 d. perduodamas gamtinių dujų kiekis perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose apskaitomas energijos vienetais – kilovatvalandėmis (kWh), anksčiau – tūrio vienetais, kubiniais metrais (m³). Tekste, tūrio vienetus ankstesniais metais verčiant į energijos vienetus, naudojamas vidutinis viršutinis dujų šilumingumas 10,4 kWh/m³, apskaičiuotas esant norminėms sąlygoms: +25 °C degimo temperatūrai, +20 °C matavimo temperatūrai ir 101.325 kPa absoliutiniam slėgiui.

1 pav. Perduoti gamtinių dujų kiekiai pagal gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojus Lietuvoje, GWh, 2013–2015 m.

2015 m. gruodžio 24 d. „Amber Grid“ ir VAB „Gazprom“ pasirašė naują ilgalaikę gamtinių dujų transportavimo per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį sutartį 10 metų laikotarpiui – nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. Sutarties galiojimo terminas susietas su iki 2010 m. pabaigos dujų perdavimo pajėgumų į Kaliningrado sritį padidinimui įgyvendintų investicijų atsipirkimo laikotarpiu. Pagal sutartį yra užsakyti 10,5 mln. m³/ parą (109,2 GWh/ parą) įleidimo taške iš Baltarusijos perdavimo sistemos ir tokio paties dydžio pajėgumai išleidimo taške į Kaliningrado sritį, papildomi pajėgumai šiuose taškuose ar pajėgumai kituose įleidimo taškuose gali būti užsakomi Naudojimosi perdavimo sistema taisyklėse nustatyta tvarka.

GAMTINIŲ DUJŲ KAINŲ REGULIAVIMAS

Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos yra reguliuojamos.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojo VKEKK Bendrovei nustatytos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų viršutinės ribos perdavimo sistemos įleidimo² ir išleidimo³ taškams. Įgyvendinant ES teisės aktų reikalavimus, VKEKK 2014 m. pabaigoje pakeitus Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką (toliau – Metodika), buvo atsisakyta perdavimo paslaugų kainų nustatymo remiantis „pašto ženkle“ principu, nuo 2015 m. pradžios pradėdant taikyti perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškų (angl. *entry-exit*) pajėgumų paskirstymo ir kainodaros modelį. Šios kainų viršutinės ribos kasmet VKEKK sprendimu gali būti koreguojamos Metodikoje nustatyta tvarka.

Taip pat, nuo 2015 m. sausio 1 d. galiojo perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškams patvirtintos gamtinių dujų perdavimo paslaugų dvinarės (už užsakytus ilgalaikius pajėgumus bei už perduotus kiekius) kainos. Bendrovės valdybos nustatyta ir VKEKK patvirtinta 2015 metams nuolatinių ilgalaikių perdavimo paslaugų vidutinė kaina vidiniame išleidimo taške buvo 3,3 proc. mažesnė už VKEKK 2015 metams nustatytą perdavimo paslaugų kainos viršutinę ribą. Kituose įleidimo ir išleidimo taškuose nustatytos kainos buvo lygios kainų viršutinėms riboms.

² Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su Baltarusijos, Latvijos ir SGD terminalo Klaipėdoje sistemomis taškai.

³ Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su Latvijos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities sistemomis taškai ir vidinis išleidimo taškas (apimantis Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo su dujų skirstymo ar vartotojų sistemomis vietas).

2015 m. pabaigoje, siekiant didinti patiriamų perdavimo paslaugų sąnaudų, gaunamos naudos ir apmokėjimo už paslaugas sąsajumą bei atsižvelgiant į tai, kad pagal VKEKK 2015 m. gruodžio 17 d. pakeistą Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką sudaryta galimybė taikyti trinarę perdavimo paslaugų kainą, nustatant ir kainą už vartojimo pajėgumus⁴, „Amber Grid“ valdyba 2015 m. gruodžio 21 d. priėmė sprendimą dėl trinarių gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų, galiosiančių nuo 2016 m. sausio 1 d. Šiam sprendimui 2015 m. gruodžio 22 d. pritarė VKEKK.

2016 metams patvirtintos perdavimo paslaugų kainos, taikytinos perdavimo sistemos vidiniame išleidimo taške, nustatant trinarę kainą:

- kaina už užsakomus perdavimo pajėgumus;
- kaina už nustatytus vartojimo pajėgumus (nauja kainos dedamoji);
- kaina už perduodamą kiekį.

Dalies perdavimo sistemos sąnaudų padengimas taikant kainą už vartojimo pajėgumus sumažina gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas sistemos naudotojams už užsakomus pajėgumus vidiniame išleidimo taške. Todėl sistemos naudotojams, kurie efektyviai išnaudoja jiems reikalingus perdavimo pajėgumus, naudojimosi perdavimo infrastruktūra išlaidos sumažės.

„Amber Grid“ valdybos 2016 m. nustatytos vidutinės kainos, susijusios su dujų perdavimu Lietuvos sistemos naudotojams, išreikštos transportuojamo dujų kiekio vienetui yra 1,93 Eur/ MWh. Kainos vidiniame išleidimo taške, skirtame Lietuvos vartotojams, yra vidutiniškai 4,8 proc. mažesnės už VKEKK 2016 metams nustatytą kainos viršutinę ribą. Kituose įleidimo ir išleidimo taškuose nustatytos kainos yra lygios kainų viršutinėms riboms.

Išsamesnė informacija apie gamtinių dujų perdavimo paslaugų trinarės kainas 2016 metams pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos „Perdavimo paslaugos“ skiltyje „Kainos ir mokesčiai“).

GAMTINIŲ DUJŲ SRAUTŲ BALANSAVIMAS PERDAVIMO SISTEMOJE

„Amber Grid“ užtikrina dujų srautų subalansavimą perdavimo sistemoje. Bendrovė, vadovaudamasi Gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėmis, perka balansavimo dujas iš dujų rinkos dalyvio, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, ir parduoda balansavimo dujas rinkos dalyviui, jei jis sukėlė dujų trūkumą perdavimo sistemoje.

2015 metais, vykdydama perdavimo sistemos balansavimą Bendrovė iš rinkos dalyvių nupirko 23,8 GWh ir jiems pardavė 183,8 GWh dujų, iš kurių 175,7 GWh parduota gamtinių dujų perdavimo į Kaliningrado sritį srautų balansavimui.

Be sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių srautų balansavimo, Bendrovės perdavimo sistemos vamzdynuose esantys dujų kiekiai svyruoja dėl techninių ir technologinių perdavimo sistemos ypatumų.

---

⁴ Gamtinių dujų vartojimo pajėgumai – didžiausias gamtinių dujų paros kiekis, gamtinių dujų sistemos naudotojui ir (ar) vartotojui reikalingas jų maksimaliems gamtinių dujų vartojimo poreikiams užtikrinti kiekvienoje gamtinių dujų pristatymo vietoje. Vartojimo pajėgumai apskaičiuojami ir nustatomi Vyriausybės nustatyta tvarka, kurioje taip pat nustatytas mechanizmas, skatinantis vartotojus/ sistemos naudotojus, užsakant perdavimo pajėgumus, neviršyti jų deklaruoto ar jiems nustatyto vartojimo pajėgumų lygmenis.

SGD TERMINALO, JO INFRASTRUKTŪROS, JUNGTIŲ ĮRENGIMO BEI PASTOVIOSIOMS EKSPLOATAVIMO SĄNAUDOMS IR PASKIRTOJO TIEKĖJO BŪTINOJO SUSKYSTINŲ GAMTINIŲ DUJŲ KIEKIO TIEKIMO PAGRĮSTOMS SĄNAUDOMS KOMPENSUOTI SKIRTŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS

Bendrovė, vykdydama LR SGD terminalo įstatymo ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, surenka, administruoja ir išmoka SGD lėšas terminalo operatoriui, o nuo 2016 m. sausio 1 d. – ir paskirtajam tiekėjui teisės aktų nustatyta tvarka. Dalis surinktų lėšų VKEKK sprendimu skiriama Bendrovės patiriamoms administravimo sąnaudoms padengti.

VKEKK 2014 m. lapkričio 20 d. nutarimu Nr. O3-895 patvirtino 2015 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, skirtą kompensuoti SGD terminalo infrastruktūros pastoviasias eksploataavimo sąnaudas, reikalingas SGD terminalo veiklai užtikrinti. 2015 m. buvo renkamos SGD terminalo lėšos, susijusios su šia papildoma dedamąja.

Minėtu nutarimu VKEKK įpareigojo Bendrovę 2015 m. išmokėti SGD terminalo lėšų gavėjui 2013 m. surinktų lėšų dalį (14.472.744,2 Eur), skirtą kompensuoti SGD terminalo infrastruktūros pastoviasias eksploataavimo sąnaudas, reikalingas SGD terminalo veiklai užtikrinti 2015 m. Vykdydama šį reikalavimą, Bendrovė 2015 m. kovo 2 d. pervedė AB „Klaipėdos nafta“ visą 2015 m. skirtą išmokėti nutarime nurodytą sumą.

2015 m. toliau vyko teisminiai ginčai su AB „Achema“ dėl nesumokėtų SGD terminalo lėšų. 2015 m. birželio mėn. AB „Achema“ atliko pirmąjį 1.634.147,99 Eur mokėjimą, padengdama dalį skolos. 2015 m. liepos 9 d. AB „Achema“ pervedė Bendrovei 12.953.963,79 Eur, kuriais iš dalies padengė 2013 m. taikytą SGD terminalo priedą. VKEKK, pakeisdama 2014 m. lapkričio 20 d. nutarimą Nr. O3-895, leido Bendrovei 2015 m. mokėti SGD terminalo lėšų gavėjui ne mažesnę nei 14.472.744,2 Eur sumą. Atsižvelgiant į tai, Bendrovė 2015 m. rugsėjo 29 d. išmokėjo AB „Klaipėdos nafta“ 13.072.387,02 Eur SGD terminalo lėšų. 2015 m. gruodžio mėn. AB „Achema“ atliko 31.340.013,26 Eur mokėjimą, padengdama didžiąją dalį skolos SGD terminalo infrastruktūros įrengimo sąnaudoms bei pastoviosioms eksploataavimo sąnaudoms kompensuoti.

VKEKK 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. O3-683 patvirtino 2016 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, kuri bus taikoma gamtinių dujų sistemos naudotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose. 2016 m. surinktos SGD terminalo lėšos, susijusios su šia papildoma dedamąja, bus mokamos SGD terminalo operatoriui bei paskirtajam tiekėjui.

TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

2015 m. Rytų Baltijos regiono perdavimo sistemos operatorių koordinavimo grupė (angl. *East-Baltic Transmission System Operator (Coordination Group)*), toliau – EBTSO), kurią sudaro Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriai, dalyvavo rengiant Regioninės rinkos vystymosi Rytų Baltijos regione studiją, kurioje nagrinėjamos skirtingos regioninės dujų rinkos vystymo modelio alternatyvos, šių alternatyvų kaštai ir nauda, ir bus pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamiausios regioninės rinkos vystymo alternatyvos įgyvendinimo schemos, rizikų vertinimas ir jų valdymo planas. Studiją numatoma baigti 2016 m. I ketvirtyje.

ILGALAIKĖ BENDROVĖS STRATEGIJA

2015 m. pradžioje Bendrovės valdyba patvirtino ilgalaikę Bendrovės strategiją 2015–2020 m. Bendrovės strategija paremta integracija į vieningą regiono gamtinių dujų rinką, efektyvumu ir modernizavimu bei infrastruktūros puoselėjimu. Šie elementai yra esminiai siekiant Lietuvos valstybės iškeltų finansinių ir strateginių tikslų. Siekdama įmonės vizijos ir valstybės iškeltų strateginių siekių didinti Bendrovės vertę bei užtikrinti šalies strateginius interesus, „Amber Grid“ skiria didžiausią dėmesį trims strateginėms kryptims:

- transformacijai į perdavimo sistemos operatorių, veikiantį vieningoje dujų rinkoje;
- reikiamos infrastruktūros sukūrimui;
- efektyvumo didinimui ir modernizavimui.

DARBUOTOJAI

Įgyvendinant vieną iš pagrindinių Bendrovės strateginių kryptių, 2015 m. buvo inicijuotas personalo valdymo efektyvumo didinimo ir modernizavimo kompleksinis projektas. Projektas apima šių personalo sistemų diegimą: bendrųjų ir vadovavimo kompetencijų ugdymo, motyvavimo sistemos, susietos su strateginio planavimo sistema asmeninių darbuotojų tikslų lygyje, darbuotojų veiklos valdymo bei vadovų kompetencijų vertinimo (taikant 360° grįžtamojo ryšio metodą).

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 363 darbuotojai, tai yra 0,6 proc. daugiau nei 2014 m. gruodžio 31 d. Darbuotojų pasiskirstymas pagal grupes pateiktas 1 lentelėje.

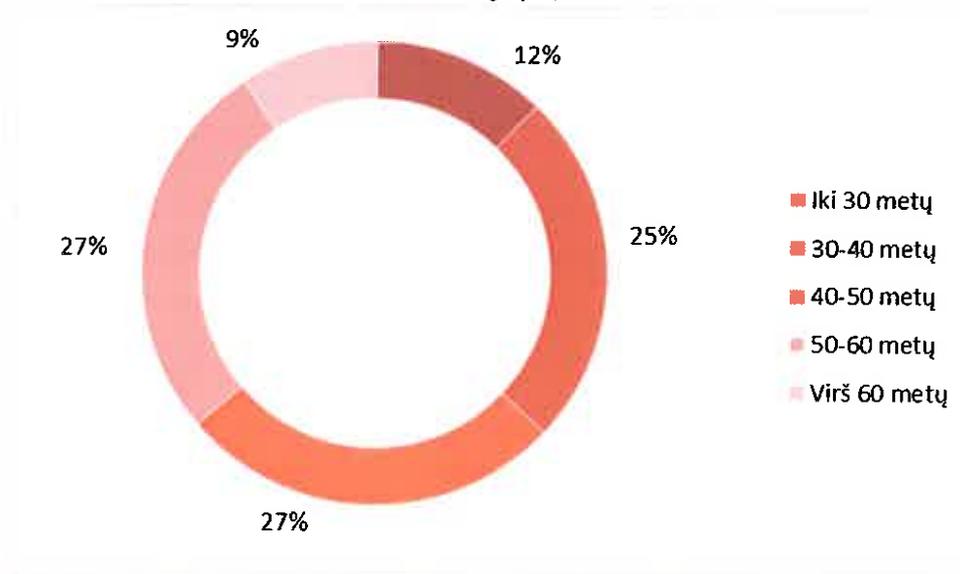
1 lentelė. Darbuotojų pasiskirstymas pagal grupes, 2014–2015 m.

	Darbuotojų skaičius 2014 m. gruodžio 31 d.	Darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d.
Vadovai	5	5
Vidurinio lygmens vadovai ir specialistai	219	227
Darbininkai	137	131
Iš viso:	361	363

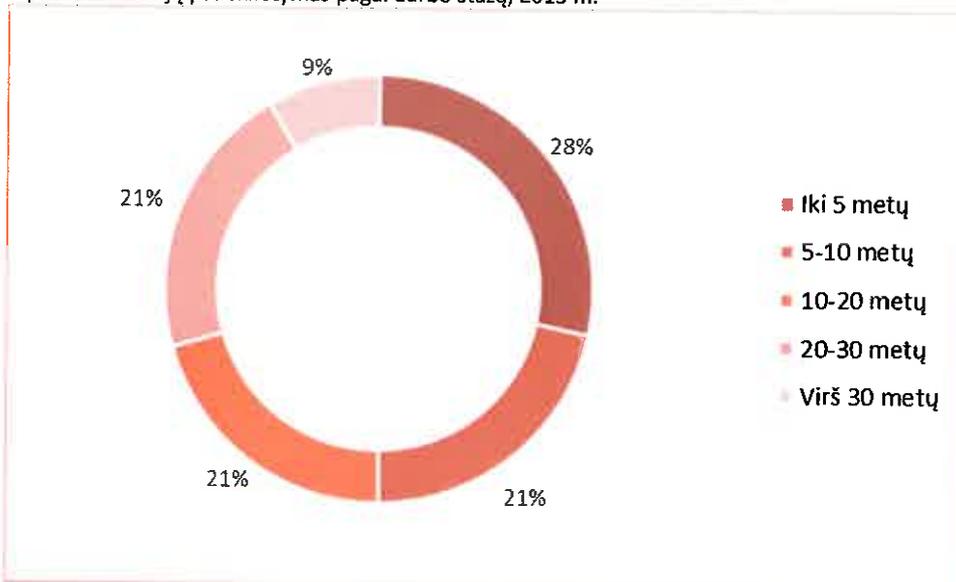
Bendrovės darbuotojų kaitos rodiklis 2015 m. siekė 4,7 proc., kai tuo tarpu 2014 m. jis sudarė 1,7 proc. Didžiausią įtaką darbuotojų kaitos rodikliui turėjo Bendrovę paliekantys pensijinio amžiaus sulaukę darbuotojai.

2015 m. Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius buvo 43,5 metų (2 paveikslas), vidutinis darbo stažas – 12,8 metų (3 paveikslas). 53 proc. Bendrovėje dirbančių darbuotojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, iš jų 3 – įgiję daktaro laipsnį (4 paveikslas). Bendrovėje dirbo 294 (81 proc.) vyrų ir 69 (19 proc.) moterų (5 paveikslas).

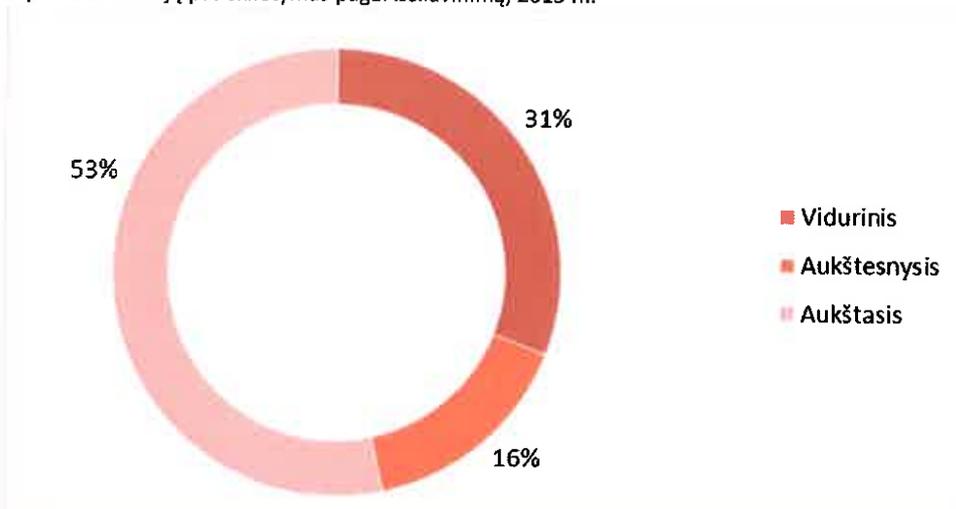
2 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, 2015 m.

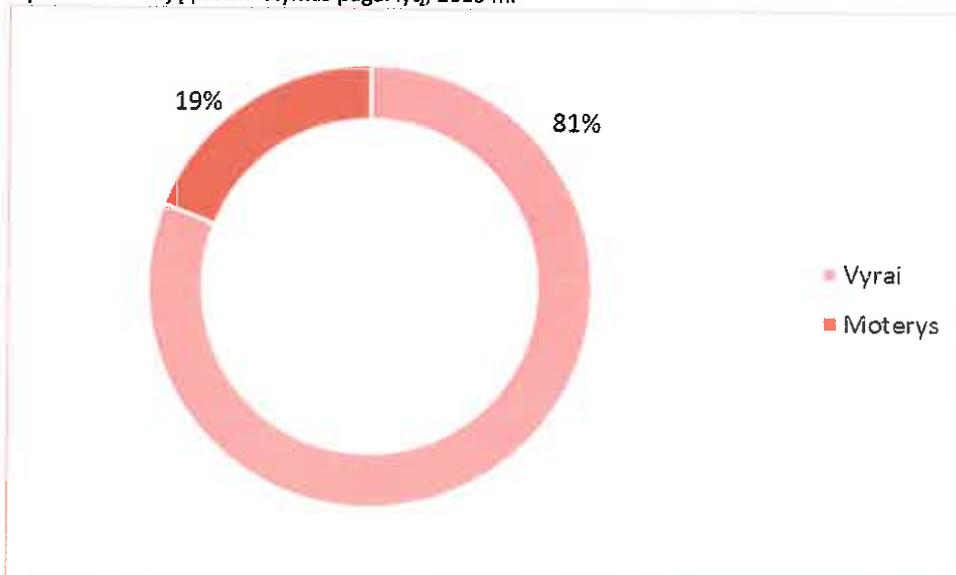
3 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą, 2015 m.

4 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, 2015 m.

5 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį, 2015 m.

2015 m. vidutinis mėnesinis darbo užmokestis Bendrovėje pagal darbuotojų grupes pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes, 2014–2015 m.

	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur, (neatskaičius mokesčių), 2014 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Eur, (neatskaičius mokesčių), 2015 m.
Vadovai	5.588	5.884
Vidurinio lygmens vadovai ir specialistai	1.414	1.501
Darbininkai	898	933
Vidutinis	1.270	1.348

KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

Bendrovėje taikoma kolektyvinė sutartis, kuri 2015 m. pabaigoje buvo atnaujinta ir pratęsta iki 2016 m. gruodžio 31 d. Darbuotojų darbo sutartyse ir kolektyvinėje sutartyje nustatytos įprastai praktikoje taikomos Bendrovės ir darbuotojų teisės ir pareigos.

MOKYMAI IR PRAKTIKOS GALIMYBĖS

Bendrovė didelį dėmesį skiria darbuotojų ugdymui ir kvalifikacijos kėlimui, jos palaikymui bei užtikrina, kad darbuotojai turėtų įstatymų numatytus darbai privalomus atestatus ir kvalifikacinius pažymėjimus. Bendrovė ugdo profesines bei asmenines darbuotojų kompetencijas, skatina nuolatinį darbuotojų tobulėjimą.

2015 m. buvo suorganizuoti 545 profesiniai ir techniniai mokymai, kuriuose dalyvavo 250 darbuotojų, o 286 bendruosiuose mokymuose (teisės, viešųjų pirkimų, mokesčių, apskaitos ir kt.) – 97 darbuotojai. Privalomuose mokymuose dalyvavo 363 Bendrovės darbuotojai. 2015 m., vykdant kompleksinį personalo projektą, siekiant sukurti ir įdiegti kompetencijų modelį, nusibrėžti gaires darbuotojų veiklos valdymo, motyvavimo bei ugdymo sistemoms, buvo organizuojamos darbuotojų tikslinės grupės, vadovų diskusinės sesijos bei darbuotojų mokymai.

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBŲ SAUGA

Bendrovė, prisiimdama socialinę atsakomybę, dirba skaidriai, atsižvelgdama į socialinius, aplinkosaugos ir darbuotojų saugos aspektus, siekdama užtikrinti jų efektyvų valdymą. Bendrovėje veiklos procesai organizuojami įvertinat jų poveikį aplinkai ir suinteresuotoms šalims.

Bendrovė tobulina įdiegtą aplinkos apsaugos vadybos sistemą pagal ISO 14001 reikalavimus, prižiūri aplinkos būklę vykdydama gamybinę ir organizacinę veiklą, daug dėmesio skiria darbuotojų ugdymui šioje srityje. 2015 m. ypatingas dėmesys skirtas aplinkos apsaugai magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kuršėnai statybos darbų metu, kai Bendrovės specialistai vykdė rangovinių organizacijų atliekamų darbų nuolatinę aplinkos apsaugos ir darbų saugos reikalavimų įgyvendinimo kontrolę.

Efektyvesniam darbų saugos aspektų valdymui Bendrovė 2015 m. pradėjo diegti darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą pagal OHSAS 18001 reikalavimus, integruojant į jau veikiančią aplinkos apsaugos sistemą. Bendrovė sudaro saugias darbo sąlygas savo darbuotojams, informuoja partnerius apie galimus pavojus dujų perdavimo sistemos objektuose, identifikuodama galimas rizikas ir pavojus bei įgyvendindama veiksmingas priemones nustatytų galimų rizikų šalinimui ar sumažinimui.

Bendrovė supranta dujų sistemų saugumo užtikrinimo svarbą, avarijų ir sutrikimų daromą žalą aplinkai, neigiamas ekonomines ir socialines pasekmes bei taiko prevencines priemones: patikimas dujų sistemos eksploatavimas, reguliarus darbuotojų avarinių treniruočių organizavimas, rangovinių organizacijų darbuotojų vykdomų darbų kontrolė.

2015 m. sutrikimų, kurių metu į atmosferą būtų išleistas ženklus gamtinių dujų kiekis ir padaryta žala aplinkai, nebuvo.

„Amber Grid“, kaip ir ankstesniais metais, dalyvavo įvairiose rėmimo programose, tapdama partnere visuomenei naudinguose projektuose, sukurdama naujas gyvenimo ar veiklos galimybes jų stokojančioms. 2015 m. „Amber Grid“ paremdama daugiau kaip 30 įvairių įstaigų, organizacijų ar jų projektų, reikšmingai prisidėjo, skatindama įvairias iniciatyvas:

- *Socialiai jautrių visuomenės grupių gyvenimo aplinkos gerinimui, socialinių poreikių tenkinimui bei sveikatinimui:* Maltos ordino pagalbos tarnyba Lietuvoje, VšĮ „Mažoji gubija“, Vilniaus „Gijos“ jaunimo mokykla, Vilniaus m. žmonių su fizine negalia sporto klubas „Feniksas“, Asociacija „RAUDONOS NOSYS Gydytojai klounai“, VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos.
- *Nacionalinio lygio kultūros, švietimo, mokslo projektams (renginiams) ir jų skatinimui:* M.K. Čiurlionio fondas, Estijos Prekybos rūmai Lietuvoje, VšĮ Rytų Europos studijų centras, Asociacija Lietuvos-Vokietijos forumas, VšĮ „JJJazz“, VšĮ „Film Jam“.
- *Sporto bendruomenių rėmimui:* Šarūno Marčiulionio krepšinio akademija, sporto klubas „Cosma“, VšĮ „Automotoprojektai“, sporto klubas „Salilita“, tinklinio ir plažinio tinklinio sporto klubas „AUKSMA“.
- *Vietos Bendruomenių rėmimui:* Širvintų raj. savivaldybės administracija, VšĮ „Rietavo žirgynas“.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Bendrovė aktyviai dalyvauja dviejose tarptautinėse darbo grupėse – tai Rytų Baltijos regiono perdavimo sistemos operatorių koordinavimo grupė (EBTSO), ir Regioninės dujų rinkos koordinavimo grupė (angl. *Regional Gas Market Coordination Group*, toliau – RDRKG).

EBTSO, įsteigtą 2013 m., sudaro Rytų Baltijos regiono šalių – Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos – perdavimo sistemų operatoriai. Ši darbo grupė sukurta siekiant gerinti perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą, keitimąsi informacija bei siekiant sukurti efektyviai veikiančią regioninę dujų rinką.

2015 m. EBTSO aktyviai prisidėjo prie Regioninės dujų rinkos vystymo Rytų Baltijos regione studijos (toliau – Studija), kurią finansuoja Baltijos jūros regiono bendradarbiavimo energetikos srityje organizacija (angl. *Baltic Sea Region Energy Cooperation*, toliau – BASREC), rengimo. Studijos tikslas – išanalizuoti skirtingas regioninės dujų rinkos vystymo modelio alternatyvas, šių alternatyvų kaštus ir naudą, ir pateikti rekomendacijas dėl tinkamiausios alternatyvos įgyvendinimo schemos, susijusių rizikų vertinimą ir įgyvendinimo planą. Studiją planuojama užbaigti 2016 m. I ketvirtį.

RDRKG, įkurtą 2015 m. sausio mėn., sudaro atstovai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos ministerijų, atsakingų už energetikos politiką, šių valstybių energetikos sektoriaus reguliavimo institucijų bei dujų infrastruktūros operatorių atstovai. Pagrindinė RDRKG užduotis – parengti ir įgyvendinti Rytų Baltijos regioninės dujų rinkos vystymo veiksmų planą. Jo pagrindu turėtų būti perdavimo sistemos operatorių rengiama Studija.

2015 m. RDRKG sudarė ir patvirtino trumpalaikių bei vidutinio laikotarpio priemonių, skirtų regioninės dujų rinkos veikimui pagerinti, sąrašą. Šis dokumentas numatė konkrečius grupės narių veiksmus 2015–2017 metais, skirtus vystyti efektyviai veikiančią regioninę dujų rinką.

2015 m., patvirtinus, kad Bendrovė pilnai atitinka ES trečiojo energetikos paketo reikalavimus, „Amber Grid“ tapo ENTSOG tikrąja nare. ENTSOG buvo įsteigtas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu Nr. 715/2009 kaip organizacija, skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu. Iki tol „Amber Grid“ turėjo asocijuotos partnerės statusą be balsavimo teisės priimant sprendimus. Visateisės narės statusas suteikia galimybę Bendrovei aktyviau prisidėti prie Europos dujų rinkos plėtojimo ir bendro darbo su kitų šalių dujų perdavimo sistemos operatoriais.

II. FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI

PAGRINDINIAI PERDAVIMO SISTEMOS RODIKLIAI

3 lentelė. Bendrovės veiklos rodikliai

	2015 m.	2014 m.
Transportuoti gamtinių dujų kiekiai		
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	26.183	26.650
Dujų kiekis, transportuotas į gretimas perdavimo sistemas ⁵ , GWh	22.808	21.588
Sistemos naudotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	89	59
Eksploatuojama sistema		
Magistralinių dujotiekių ilgis, km	2.113	2.007
Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius, vnt.	69	69
Darbuotojai		
Darbuotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	363	361

PAGRINDINIAI BENDROVĖS FINANSINIAI RODIKLIAI

4 lentelė. Bendrovės finansiniai rodikliai

	2015 m.	2014 m.
Finansiniai rezultatai (tūkst. Eur)		
Pajamos	55.800	51.791
EBITDA	30.060	28.546
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	14.687	-136.004
Grynasis pelnas (nuostoliai)	15.978	-113.408
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	28.889	26.491
Investicijos	49.497	25.869
Grynoji finansinė skola	111.041	37.418
Pelningumo rodikliai (proc.)		
EBITDA marža	53,87	55,12
Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą marža	26,32	-262,60
Grynojo pelno (nuostolių) marža	28,63	-218,97
Vidutinė turto grąža (ROA)	4,24	-27,72
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE)	7,41	-38,66
Panaudoto kapitalo pelningumas (ROCE)	4,55	-49,11
Likvidumo rodikliai		
Bendrojo likvidumo koeficientas	1,56	0,72
Skubaus padengimo koeficientas	1,48	0,46
Kapitalo struktūros rodikliai (proc.)		
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas	47,19	69,32
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas	70,9	16,54
Skolos koeficientas	52,75	30,67

⁵ Latvijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities perdavimo sistemos

Rinkos vertės rodikliai		
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	13,29	-
Grynasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	0,09	-0,64

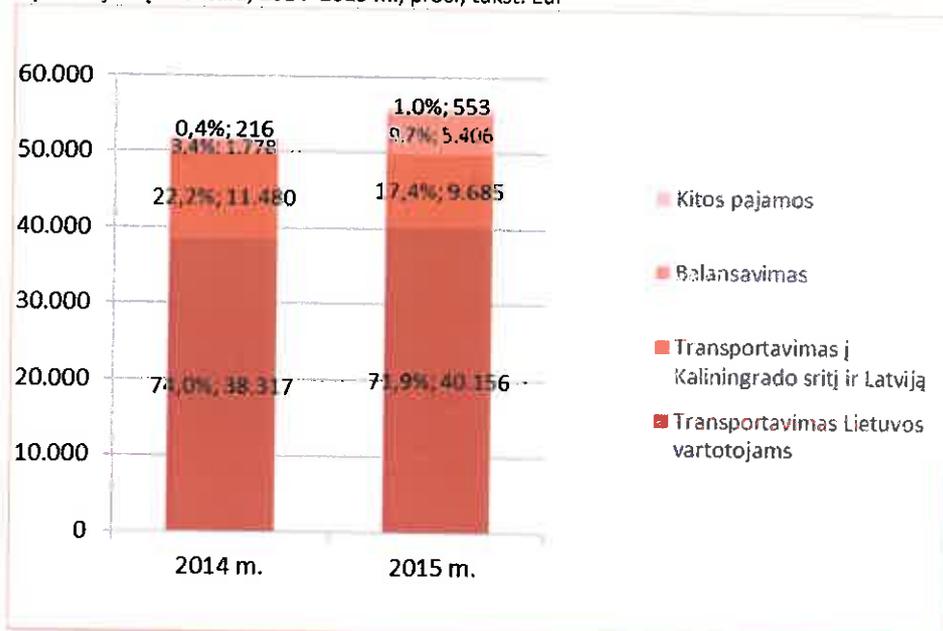
Bendrovės finansiniai rodikliai apskaičiuoti eliminavus SGD terminalo lėšų sukuriamą turtą ar įsipareigojimus.

Bendrovės parengtose 2015 m. finansinėse ataskaitose atsispindi su Suomijos dujų bendrove „Gasum“ Oy bendrai valdomos įmonės UAB GET Baltic rezultatai, kurie apskaityti nuosavybės metodu. „Amber Grid“ iš AB „Lietuvos dujos“ 2015 m. lapkričio 6 d. įsigijo 34 proc. UAB GET Baltic akcijų paketą ir 2015 m. pabaigoje valdė 66 proc. UAB GET Baltic įstatinio kapitalo.

PAJAMOS

2015 m. Bendrovės pajamos sudarė 55.800 tūkst. Eur ir, palyginus su 2014 m., padidėjo 7,7 proc. Pajamos už gamtinių dujų perdavimo paslaugą sudarė 89,3 proc. visų pajamų. Transportavimo į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį pajamos sumažėjo dėl ankstesnių laikotarpių pajamų perskaičiavimo įvertinus buvusias mažesnes aktualias dujų rinkos kainas, nuo kurių priklauso ir transportavimo paslaugų sąnaudos bei kainos. Pajamos už gamtinių dujų srautų balansavimą, padidėjus balansavimo kiekiams, išaugo 3,6 mln. Eur arba 3 kartus. Kitos pajamos – pajamos už SGD terminalo lėšų administravimą bei kita – 2015 m. siekė 553 tūkst. Eur.

6 pav. Pajamų struktūra, 2014–2015 m., proc.; tūkst. Eur

Balansavimo pajamos susidaro:

- 1) balansuojant sistemos naudotojų bei kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautus;
- 2) dėl perdavimo sistemos technologinio balansavimo, sąlygojamo technologinių perdavimo sistemos ypatumų bei dujų srautų nuokrypių (disbalanso), kuriuos lemia techninės priežastys.

SGD terminalo lėšas Bendrovė administruoja įpareigota teisės aktų reikalavimų. Daugiau informacijos ir atskleidimų apie SGD terminalo lėšų apskaitą pateikta 2015 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

SĄNAUDOS

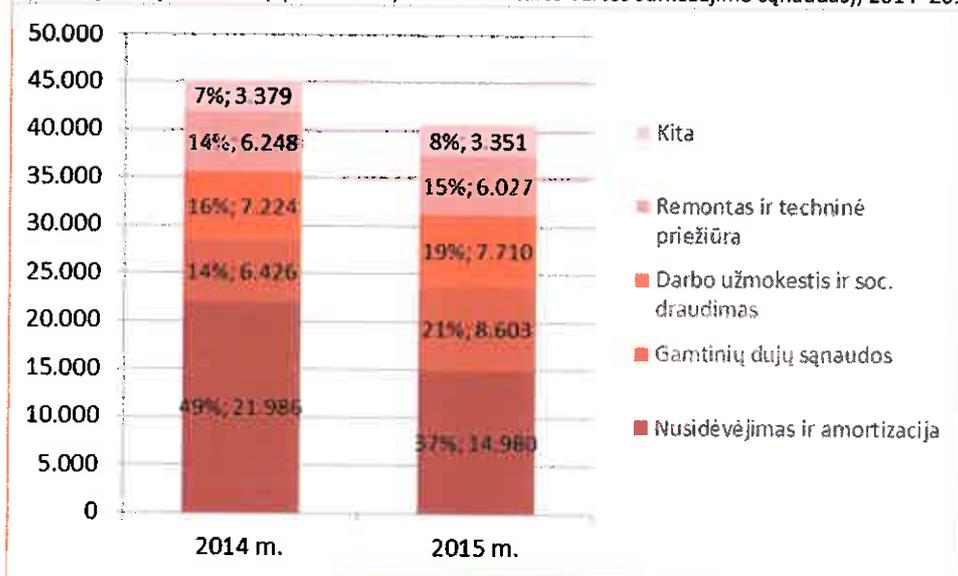
Bendrovės sąnaudos 2015 m. sudarė 40.671 tūkst. Eur ir, palyginus su 2014 m., buvo 4,6 karto mažesnės. Šį pokytį nulemia tai, kad 2014 m. buvo apskaitytas 141.937 tūkst. Eur ilgalaikio turto vertės sumažėjimas. Eliminavus ilgalaikio turto vertės sumažėjimo įtaką 2014 m. sąnaudų mažėjimas 2015 m. sudarytų 10,1 proc.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 2015 m. sudarė 14.980 tūkst. Eur arba 36,8 proc. visų sąnaudų ir, lyginant su 2014 m. sumažėjo 31,9 proc. (7 paveikslas). Mažesnes nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas lėmė ilgalaikio turto vertės sumažėjimas, kuris buvo apskaitytas 2014 m. pabaigoje, atitinkama suma sumažinant balanse apskaitomo turto vertę.

Gamtinių dujų sąnaudos siekė 8.603 tūkst. Eur (21,2 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2014 m., dėl išaugusių balansavimo apimčių, padidėjo 33,9 proc. Gamtines dujas Bendrovė pirkė technologinėms reikmėms, sistemos naudotojų bei kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautų balansavimui bei techniniam balansavimui.

Išmokų darbuotojams ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 7.710 tūkst. Eur (19 proc. visų sąnaudų). Ši sąnaudų grupė, padidėjus darbuotojų skaičiui bei vidutiniam atlyginimui, 2015 m. išaugo 6,7 proc. Remonto ir techninio aptarnavimo sąnaudos sudarė 6.027 tūkst. Eur (14,9 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2014 m., sumažėjo 3,5 proc.

7 pav. Sąnaudų struktūra (apskaičiuota, eliminavus turto vertės sumažėjimo sąnaudas), 2014–2015 m., proc.; tūkst. Eur

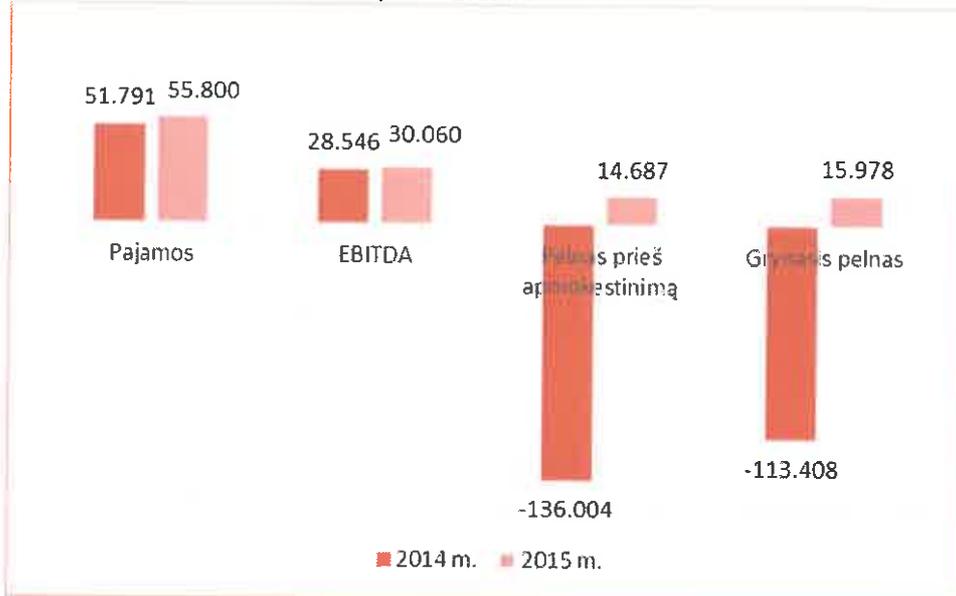

VEIKLOS REZULTATAI

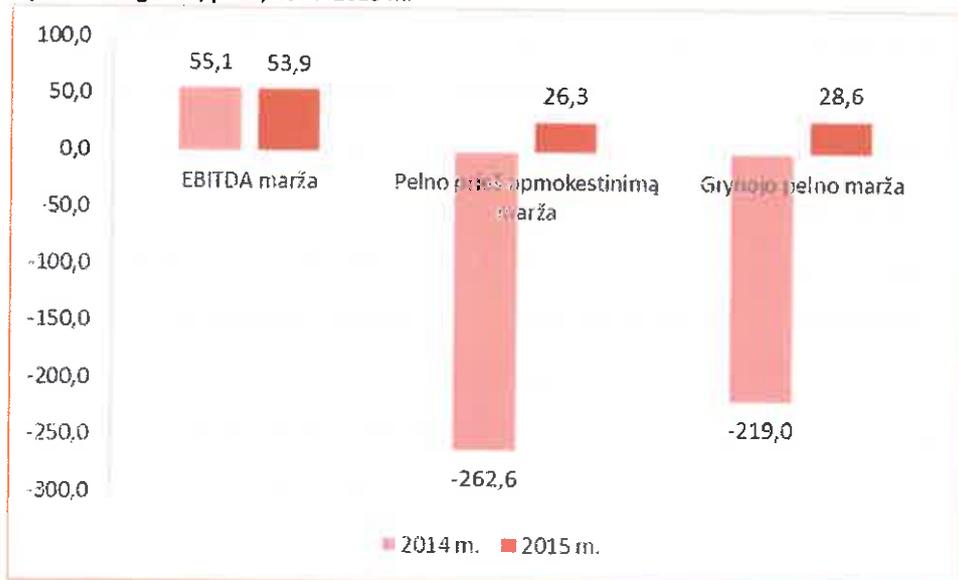
Pelnas prieš apmokestinimą 2015 m. pasiekė 14.687 tūkst. Eur, kai 2014 m. buvo patirtas 136.004 tūkst. Eur nuostolis (8 pav.). Pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) sudarė 30.060 tūkst. Eur, palyginus su 2014 m. (28.546 tūkst. Eur), padidėjo 5,3 proc.

Per 2015 m. Bendrovė uždirbo 15.978 tūkst. Eur grynojo pelno, kai 2014 m. buvo patirtas 113,408 tūkst. Eur nuostolis, kurį nulėmė ilgalaikio turto vertės sumažėjimas apskaitytas 2014 m.

8 pav. Finansiniai rezultatai, tūkst. Eur, 2014–2015 m.

9 pav. Pelningumas, proc., 2014–2015 m.

INVESTICIJOS

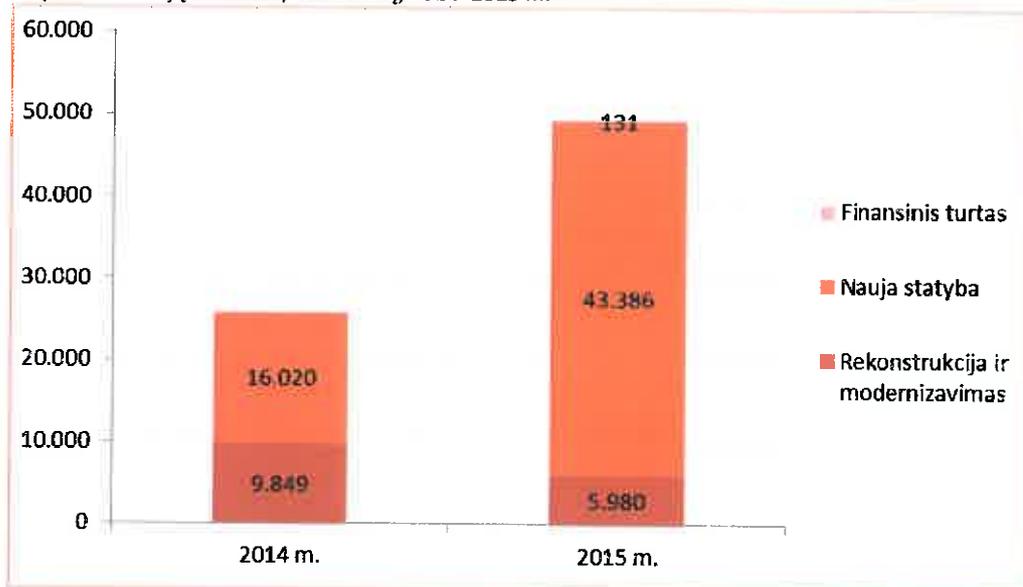
Bendrovės investicijos 2015 m. sudarė 49.497 tūkst. Eur.

Į perdavimo sistemos plėtrą ir modernizavimą 2015 m. buvo investuota 49.366 tūkst. Eur, o 2014 m. – 25.869 tūkst. Eur. Didžiąją dalį 2015 m. investicijų – 43.386 tūkst. Eur (87,7 proc. visų investicijų) sudarė naujų dujų sistemų statyba. 2015 m. buvo užbaigtas KKP, kurio bendra vertė sudarė 57.927 tūkst. Eur (atitinkamos 2015 m. investicijos – 41.959 tūkst. Eur). KKP projektas iš dalies finansuojamas ES lėšomis – šiam projektui faktiškai skirtas 42,45 proc. ES finansavimas. Pagal tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą dalį investicijų finansuos Latvijos dujų perdavimo sistemos operatorius.

Investicijos į rekonstrukciją ir modernizavimą 2015 m. sudarė 5.980 tūkst. Eur, palyginus su 2014 m., sumažėjo 3.869 tūkst. Eur. Šį pokytį nulėmė mažesnės investicijų į magistralinius dujotiekius apimtys.

Investicijos į finansinį turtą 2015 m. sudarė 131 tūkst. Eur. „Amber Grid“ iš AB „Lietuvos dujos“ įsigijo 34 proc. UAB GET Baltic akcijų paketą.

10 pav. Investicijų struktūra, tūkst. eurų, 2014–2015 m.

TURTAS

2015 m. pabaigoje turto vertė sudarė 453.353 tūkst. Eur. 2015 m. pabaigoje ilgalaikis turtas sudarė 78,3 proc., trumpalaikis – 21,7 proc. viso Bendrovės turto.

Ilgalaikis turtas per 2015 m. padidėjo 10 proc. arba 33.149 tūkst. Eur daugiausia dėl investicijų į magistralinius dujotiekius. Trumpalaikio turto vertė išaugo 91 proc. (46.900 tūkst. Eur). Trumpalaikio turto padidėjimą nulėmė apskaitytos gautinos KKP projekto dotacijos, padidėjusios SGD terminalo lėšos bei grynujų pinigų likutis.

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

2015 m. Bendrovės nuosavas kapitalas dėl patvirtintų dividendų (57.997 tūkst. Eur) už 2014 m. sumažėjo 17,7 proc. (41.951 tūkst. Eur) ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje siekė 194.664 tūkst. Eur. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 42,9 proc. viso Bendrovės turto.

2015 m. mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 1,9 karto (122.000 tūkst. Eur) ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 258.689 tūkst. Eur. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimą nulėmė nauja finansinė paskola ir dotacijos KKP projektui. Be to, trumpalaikės mokėtinos sumos išaugo dėl padidėjusių sukauptų SGD terminalo lėšų.

Bendrovės finansinė skola 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 138.010 tūkst. Eur ir per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 98.877 tūkst. Eur. Finansinių įsipareigojimų kredito institucijoms santykis su nuosavybe siekė 70,9 proc.

PINIGŲ SRAUTAI

Bendrovės grynujų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos per 2015 m. sudarė 28.889 tūkst. Eur (2014 m. – 26.491 tūkst. Eur). Ilgalaikio turto įsigijimui buvo panaudota 52.960 tūkst. Eur (2014 m. – 17.507 tūkst. Eur), dividendų išmokėjimui – 57.870 tūkst. Eur (2014 m. dividendai nebuvo mokami). Investicinių projektų

finansavimui per 2015 m. buvo gauta 9.089 tūkst. Eur ES paramos lėšų. Per 2015 m. buvo grąžinta 39.123 tūkst. Eur paskolų. Didžiąją dalį paskolų grąžinimo, t.y. 39.098 tūkst. Eur, sudarė ilgalaikės paskolos refinansavimas ilgesnės trukmės paskolomis. Siekiant užtikrinti investicijų programos įgyvendinimą bei užtikrinti finansinį likvidumą bei mokumą, iš viso per 2015 m. Bendrovė pasiskolino 138.000 tūkst. Eur.

NUORODOS IR PAPILDOMI PAAIŠKINIMAI APIE METINĖJE FINANSINĖJE ATASKAITOJE PATEIKTUS DUOMENIS

Kita informacija pateikiama „Amber Grid“ 2015 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Prognozuojama, kad 2016 m. Bendrovė perdavimo sistema Lietuvos sistemos naudotojams į vidinį išleidimo tašką transportuos apie 21,7 TWh, į Latvijos Respubliką – 0,5 TWh gamtinių dujų ir į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį – 21,8 TWh gamtinių dujų.

Numatoma, kad daugiausiai dujos į perdavimo sistemą bus gaunamos per Kotlovkos ir SGD terminalo įleidimo taškus. Transportavimo per šiuos taškus apimtys priklausys nuo rinkos sąlygų.

RIZIKOS VALDYMAS

Vykdydama veiklą Bendrovė susiduria su šiomis pagrindinėmis rizikomis: makroekonominių veiksnių, reguliavimo, konkurencijos, technine ir finansinėmis.

Informacija apie finansines rizikas pateikta 2015 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose. Bendrovės finansines rizikas sudaro: likvidumo, kredito, palūkanų normos svyravimo, dujų pirkimo kainos svyravimo, koncentracijos rizikos.

MAKROEKONOMINIŲ VEIKSNIŲ RIZIKA

Lietuvos ekonominė padėtis ir ūkio vystymosi tendencijos, Baltijos regiono perdavimo sistemų integracija į bendrą ES dujų sistemą, gamtinių dujų, kaip produkto kainos galutiniam vartotojui, turi įtakos dujų perdavimo apimtims ir investicijoms į magistralinių dujotiekių plėtrą. Per pastaruosius metus mažėjantis gamtinių dujų perdavimo kiekis Lietuvoje turi neigiamos įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams. Bendrovės veikla yra reguliuojama, todėl ji, prižiūrima VKEKK, imasi visų priemonių, reikalingų veiklos stabilumui bei tvarios plėtros užtikrinimui.

REGULIAVIMO RIZIKA

Reguliavimo rizika glaudžiai susijusi su teisinės aplinkos pokyčiais ir reguliuojančiųjų institucijų sprendimais. Pastaruoju metu, įsigaliojant vis daugiau ES valstybėms narėms taikomų reglamentų ir kitų ES gamtinių dujų sektorių reglamentuojančių teisės aktų, ES institucijų reguliacinių sprendimų įtaka Bendrovės veiklai ir rezultatams didėja. Gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainas ir investicijas į gamtinių dujų perdavimo sistemas reguliuoja valstybė. Bendrovė betarpiškai bendradarbiauja su reguliavimo institucijomis, dalyvauja rengiant teisės aktus, aktyviai pateikdama savo poziciją, vertina poveikį Bendrovės rezultatams.

KONKURENCIJOS RIZIKA

Bendrovės veiklos rezultatams įtakos turi konkurencija kuro rinkoje. Ženklaus gamtinių dujų poreikio mažėjimas numatomas Lietuvos energetikos sektoriaus įmonėse dėl šiluminės energijos gamybos būdų efektyvinimo, alternatyvių kuro rūšių (biomasės, saulės, vėjo, geoterminės energijos) naudojimo. Alternatyvias (atsinaujinančių energijos išteklių) technologijas skatina ES ir nacionaliniai strateginiai

dokumentai, kur numatoma didėjanti alternatyvių energijos šaltinių dalis bendrame energijos balanse, tuo pačiu mažėjant iškastinio kuro daliai.

Transportuojami gamtinių dujų srautai gali mažėti ir dėl kitų, nei perėjimas prie alternatyvių kuro rūšių, priežasčių. Bendrovė, įgyvendindama uždavinius, suformuotus pagal nustatytas strategines kryptis (*Transformacija į perdavimo sistemos operatorių, veikiančių vieningoje dujų rinkoje; Reikiamos infrastruktūros sukūrimas*), siekia ateityje sumažinti gamtinių dujų vartojimo ir transportuojamų dujų srautų mažėjimo riziką ir jos pasekmes.

TECHNINĖ RIZIKA

Vienas pagrindinių Bendrovės tikslų – užtikrinti saugų, patikimą ir efektyvų gamtinių dujų perdavimo sistemos funkcionavimą. 57 proc. Bendrovės valdomų dujotiekių yra senesni nei 25 metai, todėl tinkamas perdavimo sistemos techninės būklės palaikymas reikalauja ypatingo dėmesio. Vadovaujantis perdavimo sistemos saugumo ir patikimumo užtikrinimo strategija, įgyvendinamas priemonių planas saugumui ir patikimumui užtikrinti. Taip pat rizika valdoma diegiant specializuotas informacines sistemas, naujas šiuolaikines verslo valdymo procesus automatizuojančias sistemas, užtikrinančias sistemų tarpusavio integraciją, panaudojant šiuolaikines integracines platformas.

BENDROVĖS VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES.

Siekdama užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta teisingai, „Amber Grid“ yra patvirtinusi Apskaitos procedūrų ir politikos vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus ir taisykles. Be to, siekiant užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta laiku, Bendrovės patvirtintomis vidaus taisyklėmis yra reglamentuojama apskaitos dokumentų pateikimo ir ataskaitų sudarymo terminai.

Sudarant finansines ataskaitas laikomasi „keturių akių“ principo. Buhalterijos padalinys yra atsakingas už priežiūrą rengiant finansines ataskaitas bei jų galutinę peržiūrą. Taip pat Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą stebi Audito komitetas.

„Amber Grid“ akcininkai visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu sudarė Bendrovės Audito komitetą, patvirtino Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatus. Audito komiteto sudėtis nurodyta šio metinio pranešimo III dalyje „Bendrovės valdymas“.

Pagrindinės Audito komiteto funkcijos:

- stebėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- teikti Valdybai rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu;
- stebėti Bendrovės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą;
- stebėti, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti Bendrovės audito atlikimo procesus.

Bendrovėje įsteigta Vidaus auditoriaus pareigybė. Vidaus auditoriaus tikslas – sistemingai ir visapusiškai vertinant rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, padėti įgyvendinti Bendrovės veiklos tikslus.

III. BENDROVĖS VALDYMAS

INFORMACIJA APIE VALDYMO KODEKSO LAIKYMAŠI

Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi Valdymo kodekso nuostatų reikalavimų. Su visa informacija galima susipažinti Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt ir Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

AKCINIS KAPITALAS

Lietuvai nuo 2015 m. sausio 1 d. prisijungus prie euro zonos, bendrovėms buvo nustatyta pareiga pakeisti įstatus, eurais išreiškiant įstatinio kapitalo dydį ir akcijų nominalią vertę, ir pateikti juos juridinių asmenų registro tvarkytojui iki 2016 m. gruodžio 31 d.

Vadovaujantis 2015 m. balandžio 23 d. įvykusio AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, 2015 m. balandžio 30 d. LR Juridinių asmenų registre įregistruotas Bendrovės įstatinis kapitalas yra lygus 51.730.929,06 Eur. Jis padalintas į 178.382.514 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominalios vertės akcijas. Viena 0,29 Eur vertės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui vieną balsą Visuotiniame akcininkų susirinkime. Visos akcijos visiškai apmokėtos.

Per 2015 m. Bendrovės akcininkų struktūra nekito. UAB „EPSO-G“ išlaikė 96,58 proc. Bendrovės akcijų paketą ir buvo vienintelis akcininkas valdantis didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų. UAB „EPSO-G“ turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

AKCIJOS IR AKCININKŲ TEISĖS

Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sutampa su išleistų akcijų kiekiu ir sudaro 178.382.514 vienetų. „Amber Grid“ akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės vienodos ir nei vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Pagal Bendrovės įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2015 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

AKCININKAI

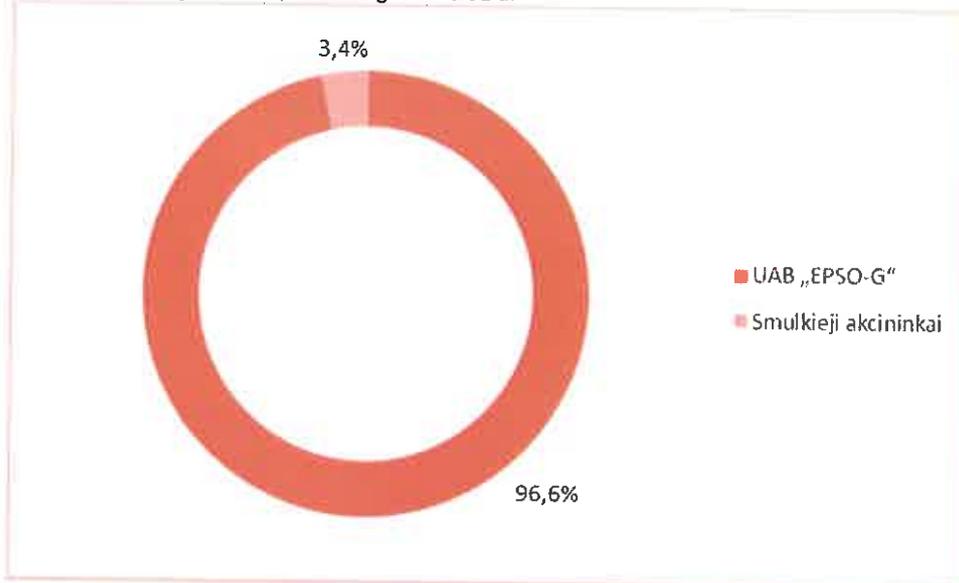
2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis „Amber Grid“ akcininkais buvo 1.538 fiziniai ir juridiniai Lietuvos ir užsienio asmenys, iš jų – 1 akcininkas valdė didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą.

5 lentelė. Bendrovės akcininkai

Akcininkas	Buveinės adresas / juridinio asmens kodas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.
UAB „EPSO-G“	A. Juozapavičiaus g. 13 Vilnius, Lietuva/ 302826889	172.279.125
Smulkieji akcininkai		6.103.389
Iš viso:		178.382.514

Bendrovės akcininkų struktūra pateikta 11 paveiksle:

11 pav. Akcininkų struktūra, 2015 m. gruodžio 31 d.

UAB „EPSO-G“ valdo 96,58 proc. Bendrovės akcijų ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

BENDROVĖS KONTROLĖS PERTVARKYMAS

2014 m. Bendrovė galutinai įgyvendino ES trečiojo energetikos paketo nuostatas – atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą, perdavimo sistemos nuosavybę nuo gamtinių dujų skirstymo ir tiekimo veiklos. 2015 m. balandžio 10 d. VKEKK, gavusi EK nuomonę dėl numatomo VKEKK sprendimo atitikties ES teisės aktų reikalavimams, priėmė nutarimą, kuriuo konstatavo, kad „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimas nuo gamtinių dujų tiekimo veiklos atitinka Gamtinių dujų įstatymo reikalavimus. Bendrovei buvo išduota neterminuota perdavimo sistemos operatoriaus licencija ir Bendrovė paskirta perdavimo sistemos operatoriumi.

DUOMENYS APIE PREKYBĄ VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos kotiruojamos vertybinių popierių biržos *NASDAQ Vilnius* Papildomajame prekybos sąraše.

6 lentelė. Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas

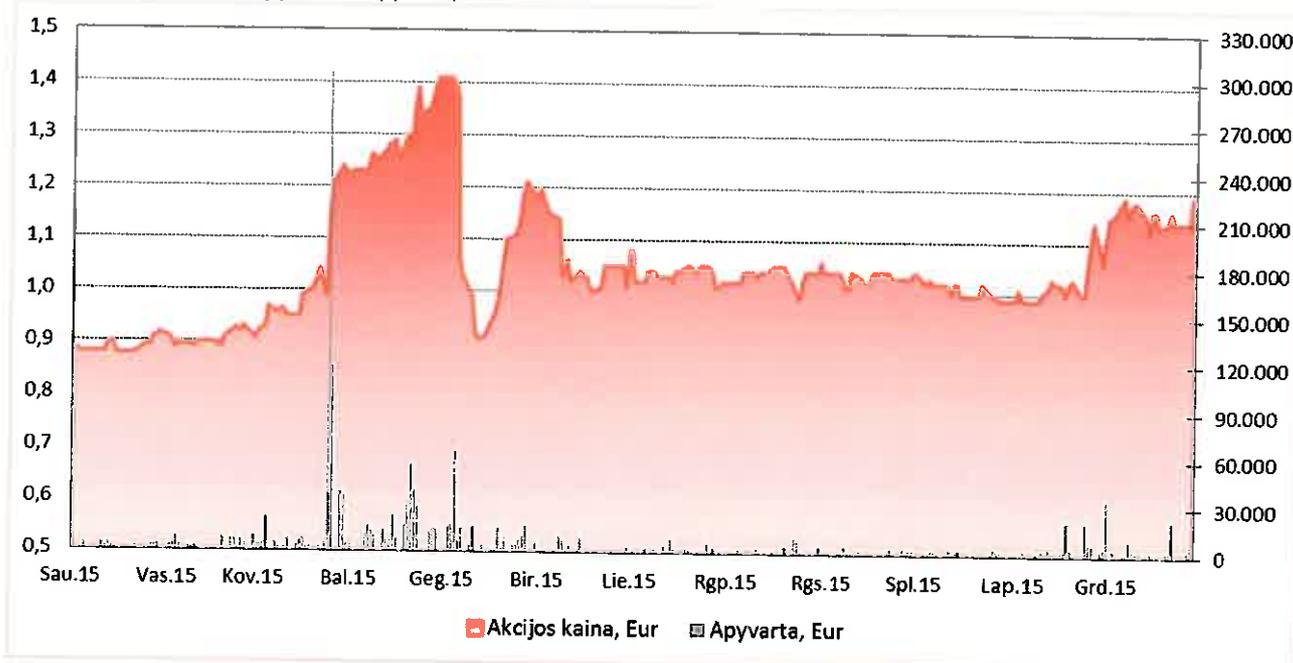
Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas	
ISIN kodas	LT0000128696
Simbolis	AMG1L
Emisijos dydis (vnt.)	178.382.514

2015 m. prekybos Bendrovės akcijomis apyvarta sudarė 1,62 mln. Eur, sudarytais sandoriais perleista 1.431.577 vnt. akcijų. Bendrovės akcijų kainos dinamika pateikta 7 lentelėje, o duomenys apie Bendrovės akcijų kainą ir apyvartą (2015 m.) pateikti 12 paveiksle.

7 lentelė. Akcijų kainos dinamika NASDAQ Vilnius, 2015 m.

Atidarymo kaina, 2015-01-01	Didžiausia akcijos kaina, 2015-04-30	Mažiausia akcijos kaina, 2015-01-16	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2015-12-30
0,898 Eur	1,410 Eur	0,877 Eur	1,132 Eur	1,190 Eur

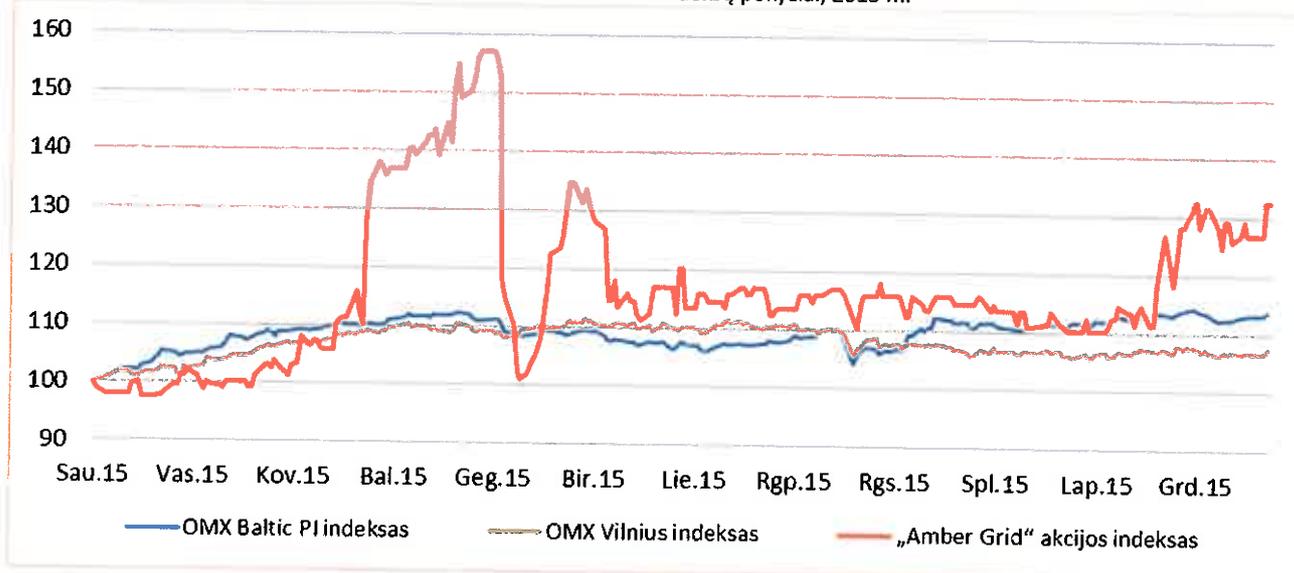
12 pav. „Amber Grid“ akcijų kaina ir apyvarta, 2015 m.

2015 m. gruodžio 31 d. „Amber Grid“ akcijų kapitalizacija sudarė 212,28 mln. Eur. Vienos akcijos kaina biržoje, o tuo pačiu ir kapitalizacija per 2015 m. padidėjo 32,52 proc.

2015 m. vertybinių popierių biržos NASDAQ skaičiuojami lyginamieji kainų indeksai OMX Baltic PI ir OMXV, atspindintys Baltijos šalyse ir Vilniaus vertybinių popierių biržose listinguojamų bendrovių akcijų kainų pokyčius, atitinkamai padidėjo 13,78 proc. ir 7,42 proc. Bendrovės akcijos kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic PI indeksų pokyčiai per 2015 m. pavaizduoti 13 paveiksle.

13 pav. „Amber Grid“ akcijos kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic PI indeksų pokyčiai, 2015 m.

DIVIDENDAI

Bendrovės akcininkai 2015 m. balandžio 23 d. vykusiame visuotiniame akcininkų susirinkime priėmė sprendimą dėl dividendų išmokėjimo, kurie sudarė 57.996.885 Eur arba 0,3251 Eur vienai akcijai.

SUTARTYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

„Amber Grid“ yra sudariusi sutartį su AB SEB bankas dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo.

2015 m. gegužės 15 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė sutartį dėl dividendų išmokėjimo/ paskirstymo smulkiesiems akcininkams, kuria vadovaujantis AB SEB bankas apskaičiuoja ir išmoka dividendus visiems Bendrovės akcininkams, išskyrus pagrindinį – UAB „EPSO-G“.

AB SEB bankas rekvizitai	
Įmonės kodas	112021238
Buveinės adresas	Gedimino pr. 12, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 268 2800, trumpasis 1518
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklalapis	www.seb.lt

VALDYMO STRUKTŪRA

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių įstatymais, Bendrovės įstatais bei kitais LR teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžti Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

Įstatuose numatyti valdymo organai:

- valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose, išimčių dėl valdybos narių įgaliojimų ir vadovo veiklos sričių, apie kurias reikėtų informuoti papildomai, nėra.

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

Informacija apie „Amber Grid“ valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę pateikta 8 lentelėje.

8 lentelė. Informacija apie valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę

Pareigos	Vardas, pavardė	Kadencijos pradžios data	Kadencijos pabaigos data	Dalyvavimas emitento kapitale	
				Turima įstatinio kapitalo dalis, %	Turimų balsų dalis, %
Valdybos pirmininkas	Dr. Aleksandras Spruogis	2014 m. birželio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–
Valdybos pirmininko pavaduotojas	Agnė Petravičienė	2014 m. birželio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–

Valdybos narys	Dainius Bražiūnas	2014 m. birželio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–
Nepriklausomas valdybos narys	Nerijus Datkūnas	2014 m. birželio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–
Valdybos narys	Rolandas Zukas	2015 m. balandžio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–
Generalinis direktorius	Saulius Bilys	2013 m. birželio mėn.	2016 m. birželio mėn.	–	–
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė	2013 m. birželio mėn.	–	–	–

Per ataskaitinį laikotarpį nepriklausomam valdybos nariui priskaičiuota atlyginimo bendra suma sudarė 8.399 Eur.

Bendrovės vadovui ir vyriausiajai buhalterei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atlyginimų bendra suma sudarė 154.403 Eur, priskaičiuotų atlyginimų vidutinis dydis, tenkantis vienam asmeniui (generaliniam direktoriui ir vyriausiajai buhalterei) buvo 77.202 Eur.

Informacija apie Audito komiteto narius pateikta 9 lentelėje.

9 lentelė. Informacija apie Audito komiteto narius

Pareigos	Vardas, pavardė	Kadencijos pradžios data	Kadencijos pabaigos data	Dalyvavimas emitento kapitale	
				Turima įstatinio kapitalo dalis, %	Turimų balsų dalis, %
Nepriklausoma narė, UAB „AV Auditas“	Vaida Kačergienė	2013 m. gruodžio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–
Narys, „Amber Grid“	Valdemaras Bagdonas	2013 m. gruodžio mėn.	2016 m. balandžio mėn.	–	–

INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS, REIKŠMINGUS SUSITARIMUS IR ŽALINGUS SANDORIUS

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra pateikta 2015 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Bendrovė nėra sudariusi reikšmingų susitarimų, kurie įsigaliojūt, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

2016 m. sausio 13 d. Bendrovės valdyba patvirtino 2016–2021 m. Bendrovės strategiją.

2016 m. vasario 8 d. įkurta Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija, kurios nare tapo ir „Amber Grid“.

IV. REGLAMENTUOJAMA INFORMACIJA EMITENTO VEIKLOJE

Bendrovė, vykdydama savo prievolės pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos ES mastu. Su Bendrovės skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/esminiai-ivykiai) ir vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius tinklalapyje www.nasdaqbaltic.com.

2015 m. „Amber Grid“ skelbė šią reglamentuojamą informaciją:

Data	Reglamentuojama informacija
2015 01 13	Priimtas preliminarus sprendimas dėl gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimo ir perdavimo sistemos operatoriaus paskyrimo
2015 02 27	AB „Amber Grid“ 2014 m. neaudituoti veiklos rezultatai
2015 03 25	Dėl AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2015 04 08	Dėl AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymo
2015 04 10	Priimtas sprendimas dėl AB „Amber Grid“ neterminuotos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklos licencijos suteikimo
2015 04 23	Dėl AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2015 04 23	AB „Amber Grid“ 2014 m. metinė informacija
2015 04 29	Pasirašyta sutartis dėl Europos Sąjungos finansinės paramos dujotiekio Klaipėda–Kursėnai statybai
2015 05 13	Pasirašyta sutartis dėl Europos Sąjungos finansinės paramos dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugų vykdymui
2015 05 29	AB „Amber Grid“ 2015 m. I ketvirčio neaudituoti veiklos rezultatai
2015 08 19	Dėl ilgalaikės paskolos sutarties sudarymo
2015 08 28	AB „Amber Grid“ 2015 m. pirmojo pusmečio sutrumpintos finansinės ataskaitos ir tarpinis pranešimas
2015 09 14	Planuojami korporatyvinio valdymo pokyčiai
2015 10 15	Pasirašyta sutartis dėl Europos Sąjungos finansinės paramos dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statybos darbams
2015 10 23	Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimo
2015 11 06	Dėl gamtinių dujų perdavimo kainų viršutinių ribų 2016 m.
2015 11 06	AB „Amber Grid“ iš AB „Lietuvos dujos“ įsigyja 34 % UAB GET Baltic akcijų paketą
2015 11 18	AB „Amber Grid“ 2015 m. 9 mėn. veiklos rezultatai ir neauditotos sutrumpintos finansinės ataskaitos
2015 11 20	Dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų
2015 11 25	Nustatytos naujos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos
2015 12 21	Dėl finansavimo sutarties sudarymo
2015 12 22	Dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų
2015 12 23	AB „Amber Grid“ informacija dėl tarpinės informacijos skelbimo ir 2016 m. investuotojo kalendoriaus
2015 12 28	Pasirašyta nauja ilgalaikė gamtinių dujų transportavimo per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį sutartis

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10 proc. balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

Bendrovių valdysenos ataskaitos forma

AB „Amber Grid“ (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauka:

Bendrovės charakteristikos

Bendrovė yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdynais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovė buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d. Kaip perdavimo sistemos operatorius veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d., nuo AB „Lietuvos dujos“ atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis ir pareigomis.

Bendrovė sistemos naudotojams, ir kitiems dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, taip pat sąnaudoms, skirtoms paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

Bendrovės perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas priskirtas perdavimo sistemai. Bendrovės dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos SGD terminalu. Eksploatuojamų vamzdynų ilgis yra 2.113 km, skersmuo – nuo 100 iki 1.220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar. Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius – 69.

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 51 730 929,06 Eur Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 178 382 514 paprastųjų vardinių 0,29 Eur nominalios vertės akcijų.

Personalas: Bendrovėje 2015 m. pabaigoje dirbo 363 darbuotojai.

Pajamos: 2014 m. – 51.791 tūkst. Eur, 2015 m. – 55.800 tūkst. Eur. 2015 m. pabaigoje turto vertė sudarė 453.353 tūkst. Eur 2014 m. pabaigoje ilgalaikis turtas sudarė 78,3 proc., trumpalaikis – 21,7 proc. viso Bendrovės turto. Bendrovės nuosavas kapitalas 2015 m. pabaigoje siekė 194.664 tūkst. Eur.

Detalesnė ir atnaujinama informacija apie Bendrovę skelbiama Bendrovės interneto svetainėje: www.ambergrid.lt

Bendrovės akcininkų struktūra

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis Bendrovės akcininkais buvo 1.538 fiziniai ir juridiniai Lietuvos ir užsienio asmenys, iš jų 1 akcininkas – UAB „EPSO-G“ – valdė kontrolinį (96,58 %) Bendrovės akcijų paketą. Likusi Bendrovės akcijų dalis (3,42 %) yra kotiruojama biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomajame prekybos sąraše (Bendrovės trumpinys biržoje – AMG1L).

Pagrindinis Bendrovės akcininkas – UAB „EPSO-G“ yra 100 % valdoma Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (1 pav.), UAB „EPSO-G“ taip pat kontroliuoja kontrolinį Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus Litgrid AB akcijų paketą.

1 paveikslas. AB „Amber Grid“ akcijų kontrolę turintys juridiniai asmenys.

Bendrovės valdymo organai

Bendrovės organų sistema (2 pav.) nustatyta įstatuose ir ją sudaro: visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vienasmenis bendrovės vadovas - generalinis direktorius. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma. Bendrovės įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Generalinį direktorių renka, atšaukia bei atleidžia iš pareigų valdyba.

2 paveikslas. „Amber Grid“ organai

Bendrovės valdymo tvarka

Pagrindinius bendrovės valdymo principus nustato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, Civilinis kodeksas ir Bendrovės įstatai. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas sprendžia Bendrovės įstatų ir įstatinio kapitalo keitimo, akcijų konvertavimo klausimus, renka valdybą ir auditorių, tvirtina metines finansines ataskaitas ir skirsto pelną, priima sprendimus dėl svarbiausių sandorių ir kitais klausimais. Bendrovės valdyba nustato Bendrovės organizacinę struktūrą, renka generalinį direktorių, tvirtina veiklos strategiją, biudžetą, investicijas, priima sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo ir kitais svarbiais valdymo klausimais. Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, jis organizuoja Bendrovės veiklą ir sudaro Bendrovės sandorius. Bendrovės organų kompetencija detalai aprašyta Bendrovės įstatuose.

Bendrovės valdymui taip pat reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, skirti valstybės valdomų ar kontroliuojamų įmonių valdymui, ta apimtimi, kiek jie taikomi „EPSO-G“ įmonių grupei priklausančioms įmonėms, NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksas, ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip.

Bendrovė, atsižvelgdama į Vyriausybės nustatytą valstybės kontroliuojamų įmonių reglamentavimą, kiekvienais metais rengia, peržiūri ir tvirtina detalią Bendrovės 6 metų veiklos strategiją, kuri yra teikiama valstybės valdomų įmonių koordinavimo centrui - VĮ Turto bankas. Bendrovės strategijoje numatytų strateginių tikslų įgyvendinimą užtikrina Bendrovės veiklos vykdymo, kontrolės ir rizikų valdymo sistemos. Bendrovės strategiją tvirtina ir jos įgyvendinimą kontroliuoja valdyba. Bendrovės valdyba

kiekvienų metų pradžioje tvirtina einamųjų metų veiklos planą. Bendrovėje įdiegta mėnesinė strategijos įgyvendinimo priežiūros sistema, kuri susieta su Bendrovės administracijos atlygio sistema. Bendrovės valdybos sudėtis atskleista Bendrovės interneto svetainėje.

Bendrovės perdavimo sistemos operatoriaus veikla yra reguliuojama nacionalinės reguliavimo institucijos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, su kuria, vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, yra derinama 10 metų perdavimo sistemos tinklų plėtros planas, paslaugų teikimo taisyklės ir paslaugų kainos.

Bendrovės strategiją ir veiklos planą įgyvendina, Bendrovės administracijos veiklą organizuoja Bendrovės generalinis direktorius. Bendrovės administracijos vadovybę sudaro generalinis direktorius, finansų direktorius, technikos direktorius, komercijos direktorius. Bendrovės vadovybės sudėtis atskleista bendrovės interneto svetainėje. Bendrovės administracijos veiklą reglamentuoja valdybos tvirtinamas administracijos reglamentas, bendrovės vadovo pareiginiai nuostatai ir veiklos valdymo gairės.

Korporatyviniame valdyme diegiami geros valdymo praktikos principai, valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo politika. Bendrovės valdyba tvirtina veiklos gaires, kurių įgyvendinimą turi užtikrinti bendrovės administracija: finansinių rizikų valdymo politiką, rizikų valdymo politiką, personalo samdos politiką, atlygio politiką, antikorupcijos politiką, pirkimų politiką, draudimo politiką, saugos politiką, paramos politiką ir kitas gaires.

Bendrovės vidaus kontrolės sistemas palaiko organizacinė struktūra, valdymo kultūra ir įdiegtos gerosios valdymo praktikos. Vidaus kontrolės sistemą inicijuoja Bendrovės valdyba, įgyvendina administracija, yra palaikoma audito komiteto, išorinio nepriklausomo audito ir vidaus audito, eilės pagrindinę veiklą aptarnaujančių padalinių, saugos vadovo ir visų padalinių vadovų. Bendrovėje veikiančios procedūros ir politikos užtikrina finansinės apskaitos ir ataskaitų patikimumą, Bendrovės veiklos atitikimą teisės aktams, veiklos efektyvumą ir veiklos tikslų pasiekimą.

Bendrovėje pilnai įdiegta rizikos valdymo sistema, apimanti rizikų nustatymą, jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių numatymą, rizikos valdymo veiksmų plano parengimą bei plano priemonių įgyvendinimą, rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą. Rizikų valdymo metodika parengta vadovaujantis tarptautinio standarto ISO 31000:2009 nuostatomis Bendrovės vidaus dokumentais. Metodika taip pat apima informacijos saugos rizikų valdymą, paremtą ISO/IEC 27005:2011 „Informacinės technologijos. Saugumo metodai. Informacijos saugumo rizikos valdymas“ standartu bei NIST Special Publication 800-30 Revision 1 „Guide for Conducting Risk Assessments“ rekomendacijomis.

Bendrovėje įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema pagal ISO 14001 reikalavimus. Bendrovė 2015 m. pradėjo diegti darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą pagal OHSAS 18001 reikalavimus.

Lietuvos Respublikos energetikos ministras 2015 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1-212 patvirtino Valstybės valdomų energetikos sektoriaus įmonių grupės korporatyvinio valdymo gaires (toliau – Gairės). Šių Gairių nuostatos nustato bendrai visai „EPSO-G“ įmonių grupei vieningai taikomus korporatyvinio valdymo principus, reglamentuoja įmonių grupės paskirtį, veiklos tikslus, valdymo organizavimo modelį, valdymo struktūrą bei atskaitomybės ir veiklos priežiūros bei kontrolės sistemą. Šios korporatyvinio valdymo gairės nukreiptos palaikyti ir toliau tobulinti Bendrovės valdyme taikomas gerosios valdymo praktikos procedūras ir politikas. Pažymėtina, jog Gairės yra patvirtintos, kaip rekomendacinio pobūdžio dokumentas, kuris, kaip planavimo pobūdžio dokumentas, apibrėžia kryptis, kuriomis planuojama vystyti naujo UAB „EPSO-G“ įmonių grupės valdymo modelio formavimo procesus, o konkretūs sprendimai dėl aukščiau aprašytų pokyčių realizavimo AB „Amber Grid“ turės būti priimti teisės aktų nustatyta tvarka bei terminais, AB „Amber Grid“ akcininkams priėmus sprendimus.

„EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika

Energetikos ministrui patvirtinus Gaires, „EPSO-G“ įmonių grupę kontroliuojanti bendrovė savo veikloje ir įmonių grupės įmonėse tobulina valdymo praktiką, atsižvelgdama į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas, taip pat įgyvendindama tarptautinių organizacijų, tokių kaip EBPO, rekomendacijas, skirtas valstybių kontroliuojamų įmonių valdysenai tobulinti. Gairėse numatytų principų įgyvendinimas numatytas 2016 metais.

Pagrindai šių Gairių praktiniam realizavimui yra sukurti 2015-12-17 Energetikos ministerijai, kaip UAB „EPSO-G“ akcijų valdytoju, patvirtinus UAB „EPSO-G“, kaip visą „EPSO-G“ grupę kontroliuojančią bendrovę, naujos redakcijos įstatus (toliau – EPSO-G įstatai), kurie sukuria prielaidas UAB „EPSO-G“ lygmenyje sudaryti naujus organus – stebėtojų tarybą ir valdybą, kurie savo ruožtu planuojamai atliks atitinkamai tam tikras priežiūros ir valdymo funkcijas visos grupės mastu. Pažymėtina, kad EPSO-G įstatai reglamentuoja tik valdymo modelio pokytį UAB „EPSO-G“ lygmenyje, o sprendimai dėl bet kokių esamų AB „Amber Grid“ priežiūros ir valdymo sistemų modifikavimo, dar turės būti priimti teisės aktų nustatyta tvarka bei terminais, jos organams priimant atitinkamus sprendimus pagal kompetenciją.

Įstatais, kaip ir Gairėmis, siekiama šių pagrindinių bendrų valdymo principų realizavimo įmonių grupėje:

Pirma, numatoma įgyvendinti valstybės nuosavybės ir reguliavimo funkcijų atskyrimo principą: atsižvelgiant į EBPO bei kitų Gairėse paminėtų tarptautinių dokumentų rekomendacijas „EPSO-G“ įmonių grupės valdymo sistema bus nukreipta į tai, kad valstybės, kaip savininko, funkcijos turi būti griežtai atskirtos nuo valstybės, kaip reguliuotojo ir ūkio plėtros skatintojo, atliekamų funkcijų, siekiant išvengti interesų konflikto tarp atskirų tarpusavyje konfliktuojančių funkcijų, t.y. valstybės dalyvavimo reguliuojant atitinkamus ekonomikos sektorius, konkurencijos sąlygų tam tikruose sektoriuose palaikymo bei valstybės faktinio dalyvavimo didelę atitinkamų nacionalinių rinkų dalį užimančių bendrovių veikloje, bet tuo pat metu išlaikant konstruktyvų bendradarbiavimą bei darbinį dialogą su Valstybe, kaip pagrindiniam akcininkui, atstovaujancia institucija visais akcininko kompetencijai priskirtais klausimais bei turint tikslą, kad „EPSO-G“ įmonių grupę kontroliuojanti bendrovė atliktų visų pagrindinių valstybės keliamų uždavinių bei tikslų sektoriuose, kuriuose veikia „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovės, įgyvendinimo efektyvią priežiūrą, taip pat užtikrintų veiksmingą jų įgyvendinimo kontrolę.

Antra, UAB „EPSO-G“, „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, atsižvelgiant į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas, numatoma sudaryti įmonių grupės priežiūros organą – stebėtojų tarybą – iš 5 narių, kurios 2 iš 5 sudaro nepriklausomi nariai, t.y. nariai, kurių nepriklausomumas atitiks bendrovių valdymo kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus. Stebėtojų taryba iš savo narių rinks Stebėtojų tarybos pirmininką, stebėtojų tarybos pirmininko kandidatūras teikiant iš nepriklausomų stebėtojų tarybos narių. Siekiant užtikrinti veiksmingą rotacijos principo įgyvendinimą kolegialiuose organuose, stebėtojų tarybos pirmininko nepertraukiamos kadencijos laikas negalės būti ilgesnis kaip viena kadencija iš eilės. Atsižvelgiant į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas UAB „EPSO-G“ lygmenyje numatoma sudaryti du stebėtojų tarybai pavaldžius ir atskaitingus specializuotus komitetus - Audito komitetą bei Atlygio ir skyrimo komitetą.

Tokiais pokyčiais siekiama sustiprinti „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių valdymą ir priežiūrą, kai kurias valdymo bei priežiūros funkcijas perkeltiant į aukštesnį lygį bei numatant aukščiausio lygio dukterinių bendrovių valdymą ir priežiūrą realizuoti per UAB „EPSO-G“.

Trečia, „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, atsižvelgiant į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas, taip pat bus sudarytas įmonių grupės kolegialus valdymo organas – valdyba – iš 5 narių, kurios daugumą (3 iš 5) sudarys nepriklausomi nariai, t.y. nariai, kurių nepriklausomumas atitiks bendrovių valdymo kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus. Valdyba iš savo narių rinks valdybos pirmininką, valdybos pirmininko kandidatūras teikiant iš nepriklausomų valdybos narių. Siekiant užtikrinti veiksmingą rotacijos principo įgyvendinimą kolegialiuose valdymo organuose, valdybos pirmininko nepertraukiamos kadencijos laikas negalės būti ilgesnis kaip viena kadencija iš eilės. Orientuojantis į aukščiausius veiklos skaidrumo bei valdybos veiklos nepriklausomumo standartus, valdybos pirmininkas taip pat negalės būti renkamas iš „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančios bendrovės atstovų paskirtų į valdybą.

Ketvirta, Gairėse įtvirtintas akcininkų teisių tinkamo realizavimo principas: „EPSO-G“ įmonių grupės valdymo sistema turės užtikrinti sąlygas bei prielaidas tinkamam visų akcininkų (kontroliuojančių ir mažumos, vietinių ir užsienio) turtinių bei neturtinių teisių bei teisėtų interesų realizavimui, tiek įgyvendinant Lietuvos valstybės, kaip akcininko, teises bei teisėtus interesus „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje bei dukterinėse bendrovėse, tiek užtikrinant vienodai veiksmingą mažumos akcininkų teisių bei teisėtų interesų atstovavimą tose įmonių grupės bendrovėse, kuriose yra mažumos akcininkų.

Šių principų įgyvendinimas visų įmonių grupės bendrovių veikloje sudaro reikiamas sąlygas bei prielaidas įmonių grupei ir jos akcininkams integruotai siekti maksimalios naudos valstybei ir visiems akcininkams.

Bendrovės akcininkų teises

Bendrovės įstatuose išvardintos šios Bendrovės akcininkų turtinės teisės:

- 1) gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
- 2) gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
- 3) nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Akcinių bendrovių įstatymo numatytas išimtis;
- 4) pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamų obligacijų, išskyrus atvejį, kai Visuotinis akcininkų susirinkimas Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti. Terminą, per kurį akcininkai gali pasinaudoti šia teise, nustato Visuotinis akcininkų susirinkimas. Šis terminas negali būti trumpesnis nei 30 dienų nuo viešo paskelbimo dienos;
- 5) palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims;
- 6) perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
- 7) įstatymų nustatytais būdais skolinti Bendrovei;
- 8) gauti Bendrovės lėšų, kai Bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas siekiant akcininkams išmokėti Bendrovės lėšų;

- 9) kitas Lietuvos Respublikos įstatymų numatytas turtines teises.

Bendrovės įstatuose išvardintos šios Bendrovės akcininkų turtinės teisės:

- 1) dalyvauti ir balsuoti Visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- 2) gauti Akcinių bendrovių įstatyme nurodytą informaciją apie Bendrovę;
- 3) kreiptis į teismą su ieškiniu dėl Bendrovės organų sprendimų negaliojimo, dėl žalos, kuri susidarė dėl Generalinio direktoriaus ir Valdybos narių pareigų, nustatytų įstatymuose, taip pat Bendrovės Įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, atlyginimo Bendrovei, o taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
- 4) iš anksto Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka pateikti Bendrovei klausimų, susijusių su Visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais;
- 5) įgalioti fizinį ar juridinį asmenį atstovauti jam palaikant santykius su Bendrove ir kitais asmenimis;
- 6) kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir Bendrovės Įstatų numatytas neturtines teises.

Bendrovės akcininkai turi ir kitas teisės aktų numatytas teises.

Atskleidimo struktūrizuota lentelė:

PRINCIPAL/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyba kiekvienais metais peržiūri ir tvirtina šešerių metų veiklos strategiją. Greta Bendrovės valdybos tvirtinamos veiklos strategijos Bendrovė, vadovaudamasi LR gamtinių dujų įstatymo nuostatomis rengia ir skelbia gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų tinklo plėtros planą. Bendrovė atnaujina veiklos strategiją ir plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių. Bendrovės strategija numato akcininkų nuosavybės didinimo tikslus ir jų įgyvendinimo planus. Bendrovės veiklos strategija ir dešimties metų tinklo plėtros planas viešai skelbiami Bendrovės tinklapyje www.ambergrid.lt .
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organų veikla sukoncentruota į bendrovės strategijoje numatytų strateginių tikslų įgyvendinimą, reguliacinės aplinkos atitikimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma, akcininkų interesams atstovauja bendrovės valdyba, kurios reguliariai šaukiamuose posėdžiuose teikiama informacija apie bendrovės veiklą. Stebėtojų taryba yra sudaroma „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje (žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika).
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė siekia užtikrinti visų, su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesus. Bendrovės veiklos viešumas ir reguliacinė aplinka sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Bendrovės organų tvirtinamos ir įgyvendinamos veiklos strategija ir veiklos gairės, tvarkos užtikrina su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesus (žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – Bendrovės valdymo tvarka).
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Bendrovės vadovas yra atskaitingas valdybai. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžta bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme). Stebėtojų tarybos sudarymas nenumatytas tvirtinant

		Bendrovės įstatas, taip pat Gairėse. Tačiau Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – stebėtojų tarybos sudarymą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurią sudarant bus atsižvelgiama į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas ir gerąją valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo praktiką (žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika).
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.	Taip	Bendrovės valdyba yra atsakinga už strateginį vadovavimą bendrovei bei priima bendrovės įstatuose numatytus bendrovės valdymo esminius sprendimus, skiria bendrovės vadovą, analizuoja ir vertina informaciją apie bendrovės veiklą. Valdybos kompetenciją nustato bendrovės įstatai.
Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Ne	Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Stebėtojų tarybos sudarymas nenumatytas tvirtinant Bendrovės įstatas, taip pat Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti – stebėtojų tarybos sudarymą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurią sudarant bus atsižvelgiama į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas ir gerąją valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo praktiką (žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika)..
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Žiūrėti komentarus prie 2.1 ir 2.2 punktų.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštaruja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Ne	III ir IV principuose išdėstytos rekomendacijos Bendrovėje nėra įgyvendintos visa apimtimi. Kokia apimtimi rekomendacijos neįgyvendintos, atskleidžiama prie III ir IV principų. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka, Gairės, ir bendra „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdymo praktika bei valdymo principai orientuoti į bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos vadovo priežiūrą. Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės vadovo priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą. Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – stebėtojų tarybos sudarymą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurią sudarant bus atsižvelgiama į bendrovių valdymo kodekso

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

		<p>rekomendacijas ir gerąją valstybės kontroliuojamų įmonių valdymo praktiką (žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika). Ši papildoma priemonė užtikrins papildomą objektyvią Bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą. III ir IV principų nuostatos įvertintos, 2016 metais numatant sudaryti stebėtojų tarybą „EPSO-G“, kaip įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kuri planuojamai įgyvendins bendras bendrovių valdymo kodekse numatytas priežiūros funkcijas. Bendrovės kolegialus valdymo organas sudaromas iš 5 narių, iš kurių vienas yra nepriklausomas valdybos narys, kuris, siekiama, būtų ir valdybos pirmininku. „EPSO-G“ įmonių grupės Stebėtojų taryboje 2016 m. planuojama suformuoti ir du specializuotus komitetus - Audito bei Atlygio ir skyrimo komitetus, atsižvelgiant į bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas, kurie taip pat pagal kompetenciją aptarnaus ir bendrovę.</p>
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.²</p>	Ne	<p>Bendrovės valdyba sudaroma iš 5 valdybos narių. Renkant valdybos narius užtikrinama, kad bent 1 (vienas) valdybos narys būtų nepriklausomas asmuo, jo nepriklausomumą nustatant pagal valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus. . Gairės UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurios stebėtojų taryboje numatomi 2 nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai iš 5, o valdyboje – 3 nepriklausomi valdybos nariai iš 5.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdybos nariai renkami trejų metų laikotarpiui. Bendrovės valdybos narių atšaukimo procedūra nesiskiria nuo įstatymų numatytos.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas nėra tas pats asmuo, valdybos pirmininkas prieš tai nėra buvęs bendrovės vadovu. Įstatuose numatyta valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką, atsižvelgiant į Gairių nuostatas, valdybos pirmininku turi būti siekiama paskirti nepriklausomą valdybos narį.</p>
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p>		
<p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės</p>		

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų ³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Pagal bendrovės įstatus bendrovės kolegialų valdymo organą – valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyboje yra nepriklausomas valdybos narys. Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurios 2016 m. planuojamoje sudaryti stebėtojų taryboje yra numatomi 2 nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai iš 5, o valdyboje – 3 nepriklausomi valdybos nariai iš 5.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovė teikia informaciją laikydamasi Akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų ir bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų. Informacija apie valdybos narius yra paskelbta bendrovės tinklapyje www.ambergrid.lt .
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiajame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiajame organe.	Taip	Bendrovė skelbia valdybos sudėtį ir bendrovės valdybos narių einamas pareigas metiniame pranešime ir Bendrovės interneto svetainėje. Informacija apie valdybos narius taip pat pateikta visuotiniame akcininkų susirinkime.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės valdyba sudaryta siekiant išlaikyti turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, valdybos sudėtis periodiškai vertinama atsižvelgiant į valstybės valdomoms įmonėms taikomą tvarką. Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – Audito komitetas ir Atlygio ir skyrimo komitetas yra sudaryti „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, vadovaujantis bendrovių valdymo kodekso rekomendacijomis.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.4 punkto

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.		
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Ne	Bendrovės kolegialus valdymo organas sudaromas iš 5 narių, iš kurių vienas yra nepriklausomas valdybos narys, kuris, siekiama, būtų ir valdybos pirmininku. Gairės ir UAB „EPSO-G“ įstatai numato 2016 m. planuojamą įdiegti alternatyvią priemonę – bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurios stebėtojų taryboje yra numatomi 2 nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai iš 5, o valdyboje – 3 nepriklausomi valdybos nariai iš 5.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo	Taip	Valdyboje yra nepriklausomas valdybos narys, atitinkantis bendrovių valdymo kodekso nustatytus valdybos nario nepriklausomumo kriterijus.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
---	--	--

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 3.7 punkto
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu buvo išrinktas nepriklausomas valdybos narys. Apie valdybos nario nepriklausomumą yra skelbiama viešai.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 3.7 punkto. Valdybos narys teikia nepriklausomumo deklaraciją ir atnaujina ją.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Už veiklą valdyboje nepriklausomam valdybos nariui atlyginama iš bendrovės lėšų, atlyginimo dydį patvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas.
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p>		
<p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovės valdyba tvirtina bendrovės metinį pranešimą, analizuoja ir vertina bendrovės metines finansines ataskaitas, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su patvirtintu metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus reguliariai teikiamas ataskaitas apie Bendrovės ūkinės veiklos rezultatus, pagrindinius finansinius ir veiklos rodiklius. Taip pat, žr. Bendrovės valdymo ataskaitos santrauką – Bendrovės valdymo

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos [statymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

		tvarka.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiais sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priešastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus. Taip pat, žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų išsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius išsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir išsipareigojant akcininkams.	Taip	Gairėse įtvirtintas akcininkų teisių tinkamo realizavimo principas privalomas Bendrovės valdybai: įmonių grupės valdymo sistema turi užtikrinti sąlygas bei prielaidas tinkamam visų akcininkų (kontroliuojančių ir mažumos, vietinių ir užsienio) turtinių bei neturtinių teisių bei teisėtų interesų realizavimui, tiek įgyvendinant Lietuvos valstybės, kaip akcininko, teises bei teisėtus interesus kontroliuojančioje bendrovėje bei dukterinėse bendrovėse, tiek užtikrinant vienodai veiksmingą mažumos akcininkų teisių bei teisėtų interesų atstovavimą tose įmonių grupės bendrovėse, kuriose yra mažumos akcininkų.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinke asmenys.</p> <p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatuose įtvirtinta, kad Bendrovės organai sprendimus priima savarankiškai ir pagal kompetenciją, kuri jiems priskirta Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais bei įstatais. Bendrovės organai visiškai atsako už priimtus sprendimus. Priimdami sprendimus Bendrovės organai privalo veikti Bendrovės ir Bendrovės akcininkų naudai. Gairėse įtvirtintas valdymo ir priežiūros organų atsakomybės bei atskaitomybės akcininkams principas: įmonių grupės korporatyvinio valdymo sistema bei pasirinktas valdymo modelis yra orientuoti į tai, kad visi įmonių grupės valdymo, priežiūros ir kiti organai tinkamai bei savalaikiai atliktų savo funkcijas, aktyviai naudotųsi savo teisėmis bei tinkamai vykdytų savo pareigas, išlikdami pilnai atskaitingi akcininkams bei veikdami jų teisėtais interesais, sukuriant tinkamą pusiausvyrą tarp įmonių grupės priežiūros ir valdymo organų.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 2.4 punkto.</p> <p>Gairės numato alternatyvią priemonę – bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų įgyvendinimą „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančioje bendrovėje, kurios stebėtojų taryboje yra numatomi 2 nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai iš 5, o valdyboje – 3 nepriklausomi valdybos nariai iš 5. „EPSO-G“ įmonių grupės kontroliuojančios bendrovės Stebėtojų taryboje vadovaujantis bendrovių valdymo kodekso rekomendacijomis sudaromi Audito bei Atlygio ir skyrimo komitetai.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto. Taip pat, žr. Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauką – „EPSO-G“ įmonių grupės geroji valdysenos praktika.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>		
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 4.8 punkto.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.
<p>4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžius, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam</p>	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.

<p>postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti testinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.

<p>informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 4.7 punkto.

<p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokių atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp</p>		
---	--	--

<p>nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Taip	Gairės numato kolegialaus organo savo veiklos vertinimą.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui vadinami <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	Bendrovės valdybos darbą reglamentuoja Valdybos darbo reglamentas. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Bendrovė suteikia visus reikalingus resursus tinkamam valdybos posėdžių organizavimui.
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus</p>	Taip	Siekiant užtikrinti nepertraukiamą esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimą, valdybos posėdžiai rengiami reguliariai. Valdybos posėdžiai rengiami pagal iš anksto patvirtintą valdybos posėdžių grafiką, paprastai - kartą per mėnesį.

ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²		
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią medžiagą gauna iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Neaktuali	Bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos kompetenciją reglamentuoja LR akcinių bendrovių įstatymas bei bendrovės įstatai. Vadovaujantis bendrovės įstatais, sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo priima visuotinis akcininkų susirinkimas.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūras reglamentuoja LR akcinių bendrovių

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pau. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.		įstatymas bei bendrovės įstatai. Akcininkams yra užtikrinta lygi galimybė dalyvauti susirinkime ir įgyvendinti turimas turtines ir neturtines teises.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Užsienyje gyvenančių akcininkų teisė susipažinti su informacija užtikrinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje www.ambergrid.lt ir per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ informacinę sistemą lietuvių ir anglų kalbomis iš anksto paskelbiant visuotinio akcininkų susirinkimo datą ir vietą, susirinkimo apskaitos dienos datą, susirinkimo darbotvarkę, darbotvarkės klausimus ir sprendimo projektus. Po visuotinio akcininkų susirinkimo tokiu pačiu būdu paskelbiami priimti sprendimai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti iš anksto raštu.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Atsižvelgiant į bendrovės akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai laikosi šioje rekomendacijoje nurodytų nuostatų. Bendrovei nėra žinomi atvejai, kai asmeniniai valdybos narių interesai prieštaravo bendrovės interesams.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas	Taip	

specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.		
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokola, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos darbo reglamentas numato, jog valdybos narys ar jo įgaliotas asmuo neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė šiuo metu nerengia atlyginimų ataskaitos pilnai atitinkančios bendrovių valdymo kodekso rekomendacijas. Bendrovės valdybos narių ir administracijos vadovybės atlygio sistema nustatyta atsižvelgiant į valstybės kontroliuojamų įmonių vadovų atlyginimų reglamentavimą LR Vyriausybės teisės aktais. Bendrovės administracijos vadovybės atlygio sistemą sudaro pastovaus atlygio ir kintamojo atlygio dalys. Atlygio dydį valdybos nariams nustato visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovė skelbia Bendrovės valdybos nariams ir Bendrovės administracijos vadovybei mokamą atlyginimą Bendrovės internetinėje svetainėje ir metinėse finansinėse ataskaitose. Taip pat, žr. komentarą prie 8.2 punkto.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	2016 m. numatoma „EPSO-G“ įmonių grupėje patvirtinti bendras atlygio gairės, kurių pagrindu bus formuojamos atitinkamos įmonių grupės atlyginimų ataskaitos.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.2 punkto

<p>2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasis atlyginimo dalis;</p> <p>3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;</p> <p>4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;</p> <p>5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;</p> <p>6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;</p> <p>7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;</p> <p>8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;</p> <p>9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.2 punkto
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina</p>	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto</p>

kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.		
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	Bendrovės administracijos vadovybės kintamojo atlygio skyrimas priklauso nuo iš anksto Bendrovės metiniame veiklos plane nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų ir jų rodiklių pasiekimo.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigražinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.2 punkto
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai,	Taip	Nepriklausomo valdybos nario atlyginimą nustato

<p>turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.</p>	Ne	<p>visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagal bendrovės įstatus generalinio direktoriaus atlyginimo nustatymo klausimus sprendžia Valdyba.</p>
<p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>	Ne	<p>Žiūrėti komentarą prie 8.2 punkto</p>
<p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Neaktuali	<p>Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų.</p>
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktuali	<p>Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai. Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų. Taip pat, žr. komentarą prie 8.1 punkto.</p>
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktuali	
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi</p>	Neaktuali	

teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos išpareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktuali	Žiūrėti komentarą prie 8.19 punkto
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyje		
Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei asocijuotų vartotojų organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyje įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus;	Taip	Rekomendacijoje nurodyta informacija yra skelbiama bendrovės internetiniame tinklalapyje www.amberggrid.lt , per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ informacinę sistemą ir pranešimuose spaudoje.

<p>3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;</p> <p>4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;</p> <p>5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;</p> <p>6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;</p> <p>7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;</p> <p>8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.</p> <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principė.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p> <p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė visą informaciją, skirtą akcininkams ir investuotojams, tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą ir visą informaciją viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt, tuo užtikrindama nešališką ir nebrangų priėjimą prie informacijos laiku.</p>

bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.		
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.ambergrid.lt
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka įmonės ir metinių finansinių ataskaitų auditą bei įvertina metinio pranešimo atitikimą finansinėms ataskaitoms.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.	Taip	Bendrovės audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito įmonė iš bendrovės gaus pajamas už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas, kurios neprieštarauja audito įmonės nepriklausomumo reikalavimams, nustatytiems Lietuvos Respublikos Audito įstatyme ir Lietuvos Respublikos VPK norminiuose aktuose. Audito įmonė kasmet informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas.

AB „AMBER GRID“

**2015 M. FINANSINĖS ATASKAITOS PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Amber Grid“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridėtų, 4–42 puslapiuose pateiktų, AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2015 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už vidaus kontrolės sistemas, kurios, vadovybės nuomone, yra būtinos finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškreipimų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šias finansines ataskaitas savo nuomonę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus finansinėse ataskaitose. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontroles, susijusias su finansinių ataskaitų parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų sąlyginei audito nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindimas

Vadovaujantis Bendrovės apskaitos principais, ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Kaip nurodyta finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 4-oje pastaboje, vadovybė įvertino ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę 2014 m. gruodžio 31 d. ir tuomet pasibaigusiais metais pripažino vertės sumažėjimo nuostolius. Vadovybė nenustatė ilgalaikio materialiojo turto, kurio balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 458 mln. eurų, atsiperkamosios vertės, nors, mūsų nuomone, tuomet egzistavo vertės sumažėjimo požymių. Dėl šios priežasties mes negalėjome nustatyti, kuriuo laikotarpiu turėjo būti pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai ir kokia suma turėjo būti pakoreguotos šiose finansinėse ataskaitose nurodytos palyginamojo laikotarpio nusidėvėjimo sąnaudos. Mūsų nuomonė apie einamojo ataskaitinio laikotarpio finansines ataskaitas yra modifikuota dėl minėto dalyko poveikio einamojo ataskaitinio laikotarpio duomenų palyginimui ir praėjusių finansinių metų duomenims.

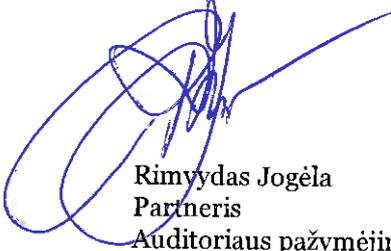
Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindimas“ nurodyto dalyko poveikį, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo Bendrovės 2015 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį bei tuomet pasibaigusių metų jos finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme su šiomis finansinėmis ataskaitomis pateiktą metinį pranešimą už 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2016 m. kovo 21 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaita

		Pastabos	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
TURTAS				
A.	Ilgalaikis turtas		354.911	321.762
I.	Nematerialusis turtas	5	801	653
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	6	353.888	320.986
II.1.	Žemė		113	113
II.2.	Pastatai ir statiniai		285.159	234.951
II.2.1.	Pastatai		6.544	6.674
II.2.2.	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai		273.458	222.709
II.2.3.	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai		105	107
II.2.4.	Kiti pastatai ir statiniai		5.052	5.461
II.3.	Mašinos ir įrengimai		60.078	63.415
II.4.	Transporto priemonės		1.216	1.365
II.5.	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		4.046	3.749
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		184	219
II.7.	Nebaigta statyba		3.092	17.174
III.	Ilgalaikis finansinis turtas		222	123
III.1.	Investicija į bendrai valdomą įmonę	1	222	123
B.	Trumpalaikis turtas		98.442	51.542
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		3.086	4.664
I.1.	Atsargos	7	2.949	4.594
I.1.1.	Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos		1.170	1.294
I.1.2.	Gamtinės dujos		1.779	3.295
I.1.3.	Turtas, skirtas parduoti			5
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		137	70
II.	Gautinos sumos	8	37.001	30.548
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos		9.435	6.857
II.2.	Kitos gautinos sumos		27.566	23.691
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis			
IV.	Kitas finansinis turtas	9,16	31.386	14.616
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	26.969	1.714
Turto iš viso			453.353	373.304

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

		Pastabos	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
C.	Nuosavas kapitalas		194.664	236.615
I.	Įstatinis kapitalas	1	51.731	51.663
II.	Rezervai	11	126.955	293.996
II.1.	Privalomasis rezervas		5.166	5.166
II.2.	Kiti rezervai		121.789	288.830
III.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		15.978	(109.044)
D.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		258.689	136.689
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		180.742	77.655
I.1.	Ilgalaikės finansinės skolos	12	112.889	26.076
I.2.	Dotacijos (atidėtosios pajamos)	13	62.885	43.836
I.3.	Ilgalaikės išmokos darbuotojams	14	419	455
I.4.	Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	19	4.549	7.288
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		77.947	59.034
II.1.	Trumpalaikės finansinės skolos	12	-	-
II.2.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	12	25.121	13.057
II.3.	Ilgalaikių išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis	14	76	86
II.4.	Prekybos skolos	15	8.562	11.590
II.5.	Gauti išankstiniai apmokėjimai		1.261	-
II.6.	Pelno mokesčio įsipareigojimas		316	1.033
II.7.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		826	731
II.8.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	16	41.785	32.537
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso			453.353	373.304

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

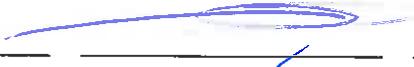
Generalinis direktorius	Saulius Bilys		2016 m. kovo 21 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2016 m. kovo 21 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaita

		Pastabos	2015 m.	2014 m.
I.	Pajamos	17	55.800	51.791
II.	Sąnaudos		(40.671)	(187.200)
II.1.	Gamtinių dujų sąnaudos		(8.603)	(6.426)
II.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	5, 6	(14.980)	(21.986)
II.3.	Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(7.710)	(7.224)
II.4.	Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(6.027)	(6.248)
II.5.	Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(1.493)	(1.462)
II.6.	Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos	4	-	(141.937)
II.7.	Kitos sąnaudos		(1.858)	(1.917)
III.	Veiklos (nuostoliai) pelnas		15.129	(135.410)
IV.	Finansinė veikla	18	(442)	(594)
IV.1.	Pajamos		65	49
IV.2.	Sąnaudos		(507)	(643)
V.	(Nuostoliai) pelnas prieš apmokestinimą		14.687	(136.004)
VI.	Pelno mokestis	19	1.291	22.596
VI.1.	Ataskaitinių metų pelno mokestis		(1.448)	(1.266)
VI.2.	Atidėtas pelno mokestis		2.739	23.862
VII.	Grynasis pelnas (nuostoliai)		15.978	(113.408)
	Pagrindinis ir sąlyginis pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurais)	20	0,09	(0,64)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Saulius Bilys		2016 m. kovo 21 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2016 m. kovo 21 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrųjų pajamų ataskaita

	2015 m.	2014 m.
I. Grynasis pelnas (nuostoliai)	15.978	(113.408)
II. Kitos bendrosios pajamos	-	-
II.I. kurios bus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
II.I. kurios nebus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
III. Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	15.978	(113.408)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Saulius Bilys	2016 m. kovo 21 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė	2016 m. kovo 21 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	
					Iš viso	Iš viso
2013 m. gruodžio 31 d.		51.663	5.166	288.830	4.364	350.023
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)		-	-	-	(113.408)	(113.408)
<i>Grynasis metų nuostolis</i>		-	-	-	(113.408)	(113.408)
2014 m. gruodžio 31 d.		51.663	5.166	288.830	(109.044)	236.615
Pervedimas iš kitų rezervų	11	-	-	(167.041)	167.041	-
Patvirtinti dividendai		-	-	-	(57.997)	(57.997)
Visos bendrosios pajamos		68*	-	-	15.978	15.978
<i>Grynasis pelnas</i>		68*	-	-	15.978	15.978
2015 m. gruodžio 31 d.		51.731	5.166	121.789	15.978	194.664

*Akcinio kapitalo perskaičiavimo į eurus rezultatas (1 pastaba).

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Saulius Bilys		2016 m. kovo 21 d.
Vyriausiasis buhalteris	Dzintra Tamulienė		2016 m. kovo 21 d.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

P pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	2015 m.	2014 m.
I. Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
I.1. Grynasis pelnas (nuostoliai)		15.978	(113.408)
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:			
I.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	5, 6	16.316	23.289
I.3. Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis		(9)	(2)
I.4. Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinų sumų ir atsargų vertės sumažėjimas	4, 7, 8	12	141.947
I.5. Pelno mokesčio (pajamos)	19	(1.291)	(22.596)
I.6. Palūkanų (pajamos)	18	(12)	(22)
I.7. Palūkanų sąnaudos	18	393	626
I.8. Dotacijų (atidėtųjų pajamų) (amortizacija)		(1.688)	(1.338)
I.9. Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		52	154
		29.751	28.650
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
I.10. Atsargų sumažėjimas	7	1.634	673
I.11. Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas)	8	(2.578)	(2.172)
I.12. Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas)		6.087	(1.305)
I.13. Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas		884	(5)
I.14. Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas		10.440	2.542
I.15. Kito finansinio turto (padidėjimas)		(16.770)	(1.495)
I.16. (Sumokėtas) pelno mokestis		(559)	(397)
		(862)	(2.159)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		28.889	26.491
II. Investicinės veiklos pinigų srautai			
II.1. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	5, 6, 21	(52.960)	(17.507)
II.2. Įplaukos iš ilgalaikio turto pardavimo		10	3
II.3. Investicijų į bendrai valdomas įmones (įsigijimas)		(131)	-
II.4. Gautos palūkanos	18	12	23
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(53.069)	(17.481)

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „AMBER GRID“, įmonės kodas 303090867, Savanorių pr. 28, Vilnius, Lietuva
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

	Pastabos	2015 m.	2014 m.
III. Finansinės veiklos pinigų srautai			
III.1. Dividendų (išmokėjimas)		(57.870)	-
III.2. Paskolų gavimas		138.000	-
III.1. Paskolų (grąžinimas)	12	(39.123)	(13.057)
III.2. Gautos dotacijos	13,21	9.089	782
III.3. (Sumokėtos) palūkanos		(661)	(731)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		49.435	(13.006)
IV. Grynas pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		25.255	(3.996)
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje		1.714	5.710
VI. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje		26.969	1.714

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Saulius Bilys		2016 m. kovo 21 d.
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė		2016 m. kovo 21 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė.

Jos buveinės adresas:

Savanorių pr. 28,
LT – 03116, Vilnius,
Lietuva.

AB „Amber Grid“ buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d., nuo AB „Lietuvos dujos“ atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šia veikla priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis. Veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d., kai įsigaliojo Bendrovei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – VKEKK) išduota laikina gamtinių dujų perdavimo licencija. Kadangi veiklų atskyrimas yra laikomas sandoriu tarp bendro pavaldumo įmonių, ir Bendrovė tęsia tą pačią veiklą kaip ir būdama AB „Lietuvos dujos“ sudėtyje, visą perduotą turtą ir įsipareigojimus Bendrovė pripažino balansinėmis vertėmis, apskaitytomis perdavėjo (t.y. AB „Lietuvos dujos“) perdavimo metu.

Įsteigus AB „Amber Grid“, buvo įgyvendintas teisinis, funkcinis ir organizacinis gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimas. Siekiant visiškai atitikti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 8-ame skirsnyje nustatytus reikalavimus, iki 2014 m. spalio 31 d. turėjo būti įgyvendintas AB „Amber Grid“ kontrolės atskyrimas. Sprendimą dėl kontrolės atskyrimo įgyvendinimo priėmė Bendrovės akcininkai, kaip nurodyta žemiau.

Remiantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, Bendrovė 2014 m. spalio 20 d. kreipėsi į VKEKK dėl išvados apie prarastą Gamtinių dujų įstatymo draudžiamąją kontrolę gavimo. 2015 m. sausio 13 d. VKEKK konstatavo, kad AB „Amber Grid“ perdavimo veiklos atskyrimas atitinka Gamtinių dujų įstatymo nuostatas. 2015 m. balandžio 10 d. VKEKK, gavusi teigiamą Europos Komisijos sprendimą, Bendrovei išdavė Energetikos veiklos licenciją Nr. L2-3 (GDP) gamtinių dujų perdavimo veiklai vykdyti Lietuvos teritorijoje.

Bendrovė, vykdydama gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklą, sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo.

Bendrovės klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi 89 (2014 m. – 59) gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutartis su gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojais (gamtinių dujų vartotojais, gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriais, gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų). Su gamtinių dujų tiekimo įmonėmis, prekiaujančiomis gamtinėmis dujomis, tačiau netransportuojančiomis jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudariusi 3 (2014 m. – 12) gamtinių dujų balansavimo sutartis.

Bendrovės akcinis kapitalas perskaičiuotas į eurus siekia 51.730.929 eurų. Jį sudaro 178.382.514 vnt. 0,29 euro nominalios vertės paprastųjų vardinių akcijų. 2014 m. iki perskaičiavimo į eurus (2.2 pastaba) akcinis kapitalas buvo 178.382514 litų, kiekvienos akcijos nominali vertė buvo 1 litas.

Bendrovės įstatinio kapitalo dydis buvo konvertuotas į eurus 2015 m. sausio 1 dienai, vadovaujantis perėjimą prie euro reglamentuojančiuose įstatymuose nustatyta specialia įstatinio kapitalo perskaičiavimo tvarka. Atlikus perskaičiavimą gauta nominali akcijos vertė 0,29 euro, padauginta iš akcijų skaičiaus ir gautas įstatinio kapitalo

1 Bendroji informacija (tęsinys)

51.730.929 eurų dydis buvo patvirtintas 2015 m. balandžio 23 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime atitinkamai pakeičiant AB „Amber Grid“ įstatus.

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro yra paprastosios vardinės 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama vertybinių popierių biržoje ir jos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą. (ISIN kodas LT0000128696, simbolis AMG1L).

2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkais buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
UAB „EPSO - G“ (į/k 302826889, A.Juozapavičiaus 13, Vilnius)	172.279.125	96,58
Kiti akcininkai	6.103.389	3,42
	<u>178.382.514</u>	<u>100,00</u>

UAB „EPSO - G“ 100 proc. akcijų nuosavybės teisė priklauso Lietuvos Respublikai, kurias patikėjimo teise valdo Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. UAB „EPSO – G“ yra atsakinga už Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketų valdymą.

Siekiant strateginio tikslo vystyti konkurencingą regiono gamtinių dujų rinką, AB „Amber Grid“ iš AB „Lietuvos dujos“ 2015 m. lapkričio 6 d. įsigijo papildomą 34% UAB GET Baltic akcijų paketą. Įsigijimo sandorio vertė 130.832 eurų. AB „Amber Grid“ tapo didžiausiu UAB GET Baltic akcininku, kuris valdo 66 % įstatinio kapitalo. Likusį 34% akcijų paketą valdo Suomijos gamtinių dujų įmonė Gasum Oy.

UAB GET Baltic – Bendrovė, turinti gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją, kurios pagrindinė funkcija yra organizuoti ir plėtoti prekybą gamtinių dujų biržoje.

Bendrovės investicija į dukterinę įmonę (2014 m. bendrai su Gasum Oy valdomą įmonę) UAB GET Baltic Bendrovės finansinėse ataskaitose 2015 m. ir 2014 m. yra apskaitoma įsigijimo savikaina.

Vadovaujantis Konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos išimties nuostatomis, dukterinės įmonės finansinės ataskaitos nekonsoliduojamos, nes ji nereikšminga Bendrovės požiūriu, jos turtas finansinių metų pabaigoje neviršija 5 procentų Bendrovės turto, o pardavimo grynosios pajamos per ataskaitinius metus neviršija 5 procentų Bendrovės pardavimo grynujų pajamų per tą patį laikotarpį.

UAB GET Baltic finansinės ataskaitos 2015 m. gruodžio 31 d. būklei yra parengtos pagal Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti ES.

AB „AMBER GRID“
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

1 Bendroji informacija (tęsinys)

UAB GET Baltic duomenys 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d.:

Metai	Įmonės buveinės adresas	Bendrovės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas	Bendrovei tenkanti ataskaitinių metų (nuostolių) dalis	Bendrovei tenkantis ataskaitinių metų nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
2015 m.	Savanorių pr. 28, Vilnius	66	580	(32)	173	Licencijuota gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla – gamtinių dujų prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas
2014 m.	Aguonų g. 24, Vilnius	32	579	(16)	116	Licencijuota gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla – gamtinių dujų prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas

UAB Get Baltic 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta finansinės būklės ataskaita:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
TURTAS		
A. Ilgalaikis turtas	194	189
I. Nematerialusis turtas	193	188
II. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	1	1
B. Trumpalaikis turtas	822	3.808
I. Išankstiniai apmokėjimai	-	-
II. Gautinos sumos	148	1.663
III. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	674	2.145
Turto iš viso	1.016	3.997
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		
C. Nuosavas kapitalas	262	361
I. Įstatinis kapitalas	580	579
II. Rezervai	-	-
III. Sukaupti nuostoliai	(318)	(218)
D. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	754	3.636
I. Ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-
II. Trumpalaikiai įsipareigojimai	754	3.636
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1.016	3.997

1 Bendroji informacija (tęsinys)

UAB Get Baltic 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita:

		2015 m.	2014 m.
I.	Bendra pajamų suma	110	151
II.	Bendra sąnaudų suma	(210)	(201)
III.	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(100)	(50)
IV.	Pelno mokestis	-	-
V.	Gryniesi pelnas (nuostoliai)	(100)	(50)

UAB Get Baltic 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. sutrumpinta bendrųjų pajamų ataskaita:

		2015 m.	2014 m.
I.	Grynasis pelnas (nuostoliai)	(100)	(50)
II.	Kitos bendrosios pajamos		
	II.1. kurios bus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
	II.1. kurios nebus perkeliamos į pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-
III.	Viso bendrųjų pajamų (nuostolių)	(100)	(50)

2015 m. vidutinis sąrašinis AB „Amber Grid“ darbuotojų skaičius siekė 359 (2014 m. – 352).

Bendrovės vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2016 m. kovo 21 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, taikyti rengiant Bendrovės 2015 m. finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Šios finansinės ataskaitos yra paruoštos remiantis istorinės savikainos principu.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkst. eurų, lentelėse skaičiai gali nesutapti. Tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Naujų ir (ar) pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Nuo 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

TFAAK 21-asis aiškinimas – „Mokesčiai“.

Šiuo aiškinimu patikslinta įsipareigojimo sumokėti mokesį, kuris nėra pelno mokesčio, apskaita. Įpareigojamasis įvykis, dėl kurio atsiranda įsipareigojimas, – tai įstatymais apibrėžtas įvykis, dėl kurio kyla įsipareigojimas sumokėti mokesį. Tai, kad ūkio subjektas turės ekonominių priežasčių toliau vykdyti veiklą būsimo laikotarpiu arba tai, jog jis rengia finansines ataskaitas vadovaudamasis veiklos tęstinumo prielaida, nelemia įsipareigojimo atsiradimo. Tokie patys pripažinimo principai taikomi tiek tarpinėms, tiek metinėms finansinėms ataskaitoms. Aiškinimo nuostatų taikymas įsipareigojimams, atsirandantiems dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos schemų, nėra privalomas.

Šis išaiškinimas nurodo, kaip apskaityti vyriausybės nustatytas mokesčius/rinkliavas. Įsipareigojimas mokėti mokesčius/rinkliavą apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai įmonė užsiima veikla, dėl kurios ji turi mokėti mokesčius/rinkliavą.

Šis aiškinimas Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

2013 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. sausio 1 d.:

- 1 TFAS “TFAS taikymas pirmą kartą”;
- 3 TFAS “Verslo jungimai”;
- 13 TFAS “Tikrosios vertės nustatymas”;
- 40 TAS “Investicinis turtas”.

1 TFAS pagrindas patikslinti buvo siekiant išaiškinti, kad jeigu naujos standarto versijos taikymas dar nėra privalomas, tačiau ją galima taikyti anksčiau laiko, standartus pirmą kartą taikantis ūkio subjektas gali taikyti arba senąją, arba naująją versiją, jeigu tas pats standartas taikomas visiems nurodytiems laikotarpiams.

3 TFAS pataisomis patikslinta, kad šis standartas netaikomas jungtinės veiklos formavimo apskaitai pagal 11-ąjį TFAS. Pataisomis taip pat patikslinta, kad taikymo išimtis taikoma tik pačios jungtinės veiklos finansinėms ataskaitoms.

13 TFAS pataisomis patikslinta, kad 13-jame TFAS numatyta portfeliui taikoma išimtis, kuri leidžia ūkio subjektui finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų grupės tikrąją vertę vertinti grynąją verte, yra taikoma visoms sutartims (įskaitant sutartis dėl nefinansinių priemonių pirkimo ar pardavimo), kurios priklauso 39-ojo TAS arba 9-ojo TFAS taikymo sričiai.

40 TAS pataisomis patikslinta, kad 40-asis TAS ir 3-asis TFAS nėra tarpusavyje nesuderinami. 40-jame TAS pateikti nurodymai padeda ataskaitas rengiantiems ūkio subjektams atskirti investicinį turtą ir savininko reikmėms

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

naudojamą turtą. Ataskaitas rengiantys ūkio subjektai taip pat turi remtis 3-jojo TFAS gairėmis nustatydami, ar investicinio ūkio subjekto įsigijimas yra verslo jungimas.

Šios pataisos Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems, 2015 m. sausio 1 d., Bendrovei reikšmingos įtakos neturėjo.

Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau ir kurių Bendrovė anksčiau laiko nepritaikė:

2 TFAS „Mokėjimas akcijomis“;

3 TFAS „Verslo jungimai“;

8 TFAS „Segmentai“;

13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;

16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“;

24 TAS „Susijusios šalys“;

38 TAS „Nematerialusis turtas“.

2 TFAS pataisomis patikslintas „teisių suteikimo sąlygų“ apibrėžimas ir atskirai apibrėžtos „veiklos sąlygos“ bei „paslaugų teikimo sąlygos“. Pataisa taikoma mokėjimo akcijomis sandoriams, kurių suteikimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

3-TFAS pataisomis patikslintas, kad prievolė sumokėti neapibrėžtąjį atlygį, kuris atitinka finansinės priemonės apibrėžimą, klasifikuojama kaip finansinis įsipareigojimas arba nuosavybė remiantis 32-ajame TAS pateiktais sąvokų apibrėžimais ir kad, bet koks ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis – tiek finansinis, tiek nefinansinis – yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. 3-ojo TFAS pataisos taikomos verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

8 TFAS pataisomis reikalaujama atskleisti vadovybės sprendimus, susijusius su veiklos segmentų agregavimu, įskaitant segmentų, kurie buvo agreguoti, ir ekonominių rodiklių, kurie buvo vertinami nustatant, ar agreguoti segmentai turi panašias ekonomines charakteristikas, apibūdinimą ir segmento turto sutikrinimą su ūkio subjekto turtu, jeigu ataskaitose pateikiamas segmento turtas.

13 TFAS pagrindas patikslintas, siekiant išaiškinti, kad išbraukiant tam tikrus 39-ojo TAS straipsnius po 13-ojo TFAS paskelbimo nebuvo siekiama panaikinti galimybės vertinti trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas sąskaitoje faktūroje nurodyta suma, jeigu diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.

16 TAS ir 38 TAS pataisomis patikslintas bendrosios balansinės vertės ir sukaupto nusidėvėjimo traktavimas, kai ūkio subjektas naudoja perkainojimo modelį.

24 TAS pataisomis reikalaujama kaip susijusių šalių nurodyti ūkio subjektą, kuris ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui ar ataskaitas teikiančio ūkio subjekto patronuojančiai įmonei („vadovaujančiam ūkio subjektui“) teikia pagrindinių vadovaujančių darbuotojų paslaugas ir atskleisti sąnaudas, kurias vadovaujantis ūkio subjektas patyrė, teikdamas paslaugas ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui.

Šios pataisos Bendrovės finansinėms ataskaitoms įtakos neturėjo.

2014 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau ir kurių Bendrovė anksčiau laiko nepritaikė:

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

5 TFAS „Ilgalaikis turtas skirtas parduoti ir nutraukta veikla“;
7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“;
19 TAS „Išmokos darbuotojams“;
34 TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“.

5 TFAS pataisomis patikslinta, kad pardavimo būdo pasikeitimas (perklasifikavimas iš "skirto parduoti" į "skirtą paskirstyti" arba atvirkščiai) nėra pardavimo ar paskirstymo plano pasikeitimas ir kaip toks neturi būti apskaitytas.

7 TFAS pataisomis pateiktos gairės, skirtos padėti vadovybei nustatyti, ar susitarimo sąlygos dėl perduoto finansinio turto aptarnavimo gali būti traktuojamos kaip tolesnis ryšys pagal 7-ąją TFAS reikalaujamos atskleisti informacijos tikslams. Šiomis pataisomis taip pat patikslinta, kad 7-jame TFAS numatyti užskaitos atskleidimo reikalavimai nėra konkrečiai taikomi visiems tarpiniams laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai to reikalauja 34-asis TAS.

19 TAS pataisomis patikslinta, kad įvertinant išmokų, mokamų pasibaigus tarnybos laikui, įsipareigojimus, sprendimai dėl diskonto normos, aukštos kokybės įmonių obligacijų stiprios rinkos egzistavimo ar dėl to, kokias vyriausybės obligacijas naudoti kaip pagrindą, turėtų būti priimami remiantis valiuta, kuria išreikšti įsipareigojimai, o ne šalimi, kurioje jie atsirado.

34 TAS bus reikalaujama pateikti nuorodą iš tarpinių finansinių ataskaitų į „informacijos, atskleistos kitur tarpinėje finansinėje ataskaitoje“ vietą.

Šiuo metu Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

Standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas:

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;
15 TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“;
16-asis TFAS „Nuoma“;
9 TFAS „Finansinės priemonės klasifikavimas ir vertinimas“.

1 TAS pataisomis patikslinta reikšmingumo sąvoka ir paaiškinta, kad ūkio subjektas neturi specialiai atskleisti informacijos, kurios reikalauja TFAS, jei informacija, susijusi su atskleidimu, nėra reikšminga, net jei TFAS numatytas konkrečių reikalavimų sąrašas arba jie apibūdinti kaip minimalūs reikalavimai. Standarte pateiktos naujos gairės dėl finansinėse ataskaitose pateikiamų tarpinių sumų, visų pirma tai, kad tokias tarpines sumas (a) turi sudaryti straipsnių eilutės, kuriose nurodytos pagal TFAS pripažintos ir įvertintos sumos; (b) būtina pateikti ir pavadinti taip, kad tarpines sumas sudarančios straipsnių eilutės būtų aiškios ir suprantamos; (c) būtina pateikti nuosekliai visais laikotarpiais; ir kad (d) tokios tarpinės sumos neturi būti labiau išskirtos nei TFAS reikalaujamos pateikti tarpinės ir galutinės sumos.

Šios pataisos taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau.

Šiuo metu Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

15 TFAS pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

Standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

Bendrovė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

16 TFAS numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis.

Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

Šis standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos.

Bendrovė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

9 TFAS pagrindinis reikalavimas finansinį turtą suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir perduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.

Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.

9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.

Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Šis standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos.

Bendrovė dar nėra įvertinusi šio standarto taikymo įtakos.

Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo datą, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

2.2 Finansinių ataskaitų valiuta

2015 m. sausio 1 d. – euro įvedimo Lietuvos Respublikoje diena. Todėl nuo šios dienos atitinkamai keitėsi ir Bendrovės funkcinė valiuta. Perskaičiuojant litus į eurus buvo taikomas euro ir lito perskaičiavimo kursas lygus 3,4528 lito už 1 eurą, kurį neatšaukiamai nustatė ES taryba.

Įvedus eurą, Bendrovė litais išreikštus 2014 m. gruodžio 31 d. apskaitos duomenis perskaičiavo į eurus ir rezultatus užregistravo apskaitoje. Perskaičiavimo rezultatas - 68 tūkst. eurų sąnaudų atvaizduotas ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolio) ataskaitoje, finansinės ir investicinės veiklos straipsnyje.

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurais.

2.3 Investicijos į dukterinę įmonę

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią kontroliuoja patronuojanti įmonė. Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės balanse yra apskaitytos savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Jeigu yra priimtas sprendimas parduoti dukterinę įmonę, yra aktyviai ieškoma pirkėjų bei yra labai tikėtina, jog pardavimas bus įvykdytas per vienerius metus nuo balanso datos, investicija į dukterinę įmonę apskaitoma trumpalaikio turto straipsnyje, kaip investicija, skirta parduoti.

2.4 Nematerialusis turtas

Bendrovės nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto naudingas tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką (4 metai). Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga ir licencijos.

Bendrovė neturi nematerialaus turto su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Tokia įsigijimo vertė apima dalies ilgalaikio materialiojo turto pakeitimo sąnaudas, kai tokios sąnaudos yra patiriamos ir yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Skolinomosi išlaidos kapitalizuojamos ilgo parengimo turtui, kurio sukūrimas trunka ilgiau negu tris mėnesius ir kurio vertė didesnė negu 145 tūkst. eurų. Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinomosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turta, taikoma kapitalizacijos norma. Skolinomosi išlaidos apima palūkanas ir kitas su paskolų skolinimusi susijusias patirtas išlaidas.

Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas minimalus gamtinių dujų kiekis vamzdyne, kuris yra reikalingas užtikrinti perdavimo sistemos funkcionalumą (t.y. turi būti įpūstas, tam, kad perdavimo sistema pradėtų funkcionuoti) prie skaičiuotinių bazinių sąlygų (sistemos naudotojams visuose išėjimo taškuose užtikrinamas 25 bar slėgis). Šios turto dalies nusidėvėjimas neskaičiuojamas, nes vamzdyno naudingo tarnavimo pabaigoje didžiąją dalį šių gamtinių dujų bus galima parduoti ir todėl jų vertė sudaro vamzdyno likvidacinę vertę.

Atitinkamai, kai atliekamas reikšmingas remontas, išlaidos apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikio materialiojo turto pakeitimas, kai yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, apskaitoje nurašoma jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimai, o bet kokios perleidimo pajamos ar išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Pastatai	25 - 60 metų.
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	18-55 metų.
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metų.
Mašinos ir įrengimai	5 - 20 metų.
Kiti pastatai ir statiniai	15 - 19 metų.
Transporto priemonės	6 metai.
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	4 - 9 metai.
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 6 metai.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Bendrovė turi žemę su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu, todėl ji nėra nudėvima.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertės bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudojimui.

Bendrovė įvertina ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę, kai tik yra požymių, kad minėto turto apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai tik įvertinami.

2.6 Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas“ Bendrovės finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, investicijas, laikomas iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo išlaidas.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.6 Finansinis turtas (tęsinys)

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

Gautinos sumos

Gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuria neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra apskaitomos suteikto atlygio tikrąja verte. Trumpalaikės gautinos sumos po pirminio pripažinimo yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas, kai yra požymių, kad gautinų sumų vertė gali būti sumažėjusi, tada balansinė gautinų sumų vertė yra mažinama naudojant vertės sumažėjimų sąskaitą. Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgaunamos.

2.7 Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Bendrovė yra susijusi. Bendrovės

sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės ir didžiausios numanomos sumos, kurią Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8 Atsargos

Bendrovės atsargos, kurias sudaro gamtinės dujos vamzdynuose, bei kitos atsargos, yra apskaitomos žemesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės.

Atsargose apskaitomas gamtinių dujų kiekis, viršijantis minimalų gamtinių dujų kiekį vamzdyne ir kintantis priklausomai nuo konkrečių tiekimo apimčių ar tarpusavyje sujungtų gamtinių dujų sistemų technologinių parametrų.

Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svartinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.9 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

2.10 Finansinės skolos

Finansinės skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius, išskyrus kapitalizuojamas palūkanas (2.11 pastaba).

2.11 Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai, yra kapitalizuojamos kaip atitinkamo turto įsigijimo savikainos dalis.

Kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolinimosi išlaidos apima palūkanas ir kitas su lėšų skolinimusi patirtas išlaidas.

2.12 Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Bendrovė atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma finansinėse ataskaitose pripažįstama pajamomis per turto, susijusio su šia dotacija nusidėvėjimo laikotarpį, o pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitoma, sudengiant susijusio turto nusidėvėjimą su dotacijos pajamomis.

Iki 2009 m. liepos 1 d. sistemos naudotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Po 2009 m. liepos 1 d. sistemos naudotojų sumokėtos įmokos už prijungimą iš karto pripažįstamos pajamomis.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Nepanaudotas dotacijos likutis rodomas finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Dotacijos (atidėtosios pajamos)“.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.13 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Nustatytų išmoku planas – išėtinės išmokos

Pagal kolektyvinės sutarties nuostatas kiekvienam iš Bendrovės išeinančiam darbuotojui, sulaukusiam pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė išmoka. Išmokos darbuotojams yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi būsimų mokėjimų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Minėtų išmoku darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, naudojant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Ilgalaikio įsipareigojimo darbuotojams dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jie nebus perkelti į pelną ar nuostolį būsimaisiais laikotarpiais.

Suteiktų paslaugų savikaina pripažįstama iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kitos ilgalaikės išmokos darbuotojams

Bendrovė moka išmokas darbuotojams už ilgalaikį darbo stažą Bendrovėje. Ilgalaikis įsipareigojimas darbuotojų išmokoms yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje nustatytų išmoku įsipareigojimo dabartine verte finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Nustatytų išmoku įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma.

2.14 Pelno mokestis

Bendrovės pelno mokestis skaičiuojamas nuo einamųjų metų pelno, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek yra tikimasi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio turto nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio turto dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

2 Apskaitos principai (tesinys)

2.15 Nuoma

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo datą. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu, bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Finansinė nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Bendrovei, yra laikoma finansine nuoma. Bendrovė apskaito finansinę nuomą kaip turtą bei įsipareigojimus finansinės būklės ataskaitoje, kurių vertės yra lygios nuomojamo turto tikrajai vertei finansinės nuomos pradžioje arba minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinei vertei, jei pastaroji yra mažesnė. Skaičiuojant minimalių finansinės nuomos mokėjimų

dabartinę vertę naudojama diskonto norma yra finansinės nuomos mokėjimų palūkanų norma, kai ją galima išskirti, kitu atveju naudojama Bendrovės bendra skolinimosi palūkanų norma. Tiesioginės pradinės išlaidos yra įtraukiamos

į turto vertę. Finansinės nuomos mokėjimai yra padalinami tarp palūkanų sąnaudų ir neapmokėtų įsipareigojimų mažinimo. Palūkanos nustatomos taip, kad jų procentas nuo neapmokėto finansinės nuomos įsipareigojimų likučio kiekvieno mokėjimo metu būtų pastovus per visą finansinės nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos būdu įsigytam turtui skaičiuojamas nusidėvėjimas. Nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka finansinės nuomos būdu įsigytam turtui yra analogiška kaip ir nuosavam turtui, tačiau toks turtas negali būti nudėvimas per ilgesnį nei lizingo laikotarpį, jei, pagal lizingo sutartį, sutarties laikotarpiui pasibaigus, nuosavybė nėra perduodama Bendrovei.

Veiklos nuoma

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.16 Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimų pajamos apskaitomos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Nuo 2015 m., vadovaujantis LR Energetikos ministerijos 2013 m. gruodžio 27 d įsakymo Nr.1-245 (papildymai: 2014-04-23 d įsakymas Nr.1-94, 2014-10-14 įsakymas Nr.1-255, 2015-06-25 įsakymas Nr. 1-167, 2015-07-17 įsakymas Nr. 1-187) „Dėl gamtinių dujų apskaitos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis, gamtinių dujų prekybos Lietuvoje kiekinė apskaitai pradėta naudoti dujų energetinė vertė, kitaip vadinama dujų šilumingumu. Iki tol dujų prekyba buvo vykdoma tūrio vienetais (kubiniais metrais).

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos kas mėnesį, remiantis pateiktais duomenimis apie skirstymo sistemos prijungtiems sistemoms naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir Bendrovės su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Bendrovė, vykdydama Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGGT) įstatymo ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus, surenka, administruoja ir išmoka SGGT lėšas terminalo operatoriui, o nuo 2016 m. sausio 1 d. – ir paskirtajam tiekėjui teisės aktų nustatyta tvarka. Dalis surinktų lėšų VKEKK sprendimu skiriama Bendrovės patiriamoms administravimo sąnaudoms padengti.

VKEKK 2014 m. lapkričio 20 d. nutarimu Nr. O3-895 patvirtino 2015 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, skirtą kompensuoti SGGT terminalo infrastruktūros pastoviąsias eksploataavimo sąnaudas, reikalingas SGGT terminalo veiklai užtikrinti. 2015 m. buvo renkamos SGGT terminalo lėšos, susijusios su šia papildoma dedamąja.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.16 Pajamų pripažinimas (tęsinys)

2015 m. lapkričio 17 d. buvo priimtas LR Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XII-2036, kuriuo įtvirtinama nuostata, kad į gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją VKEKK nustatyta tvarka įtraukiamos ne tik SGDT, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudos, kurių nėra galimybės finansuoti iš kitų bendrovei prieinamų šaltinių, SGDT, jo infrastruktūros ir jungties visos pastoviosios eksploatavimo sąnaudos, bet ir SGDT būtinojo kiekio tiekimo pagrįstos sąnaudos. Dar vienas pakeitimas, įtvirtintas šiuo teisės aktu, kad VKEKK nustatyta papildoma dedamoji taikoma gamtinių dujų sistemos naudotojams ir (ar) gamtinių dujų vartotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose, kuriose gamtinių dujų sistemos naudotojų ir (ar) gamtinių dujų vartotojų įrenginiai yra prijungti prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ar prie gamtinių dujų skirstymo sistemų, į kurias dujos tiesiogiai ar netiesiogiai transportuojamos iš Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios gamtinių dujų perdavimo sistemos (iki 2016 metų papildoma dedamoji buvo renkama už perduotą dujų kiekį). Gamtinių dujų vartojimo pajėgumai apskaičiuojami ir nustatomi Vyriausybės nustatyta tvarka.

VKEKK 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. O3-683 patvirtino 2016 m. gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, kuri bus taikoma gamtinių dujų sistemos naudotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose. 2016 m. surinktos SGD terminalo lėšos, susijusios su šia papildoma dedamąja, bus mokamos ne tik SGD terminalo operatoriui bet ir paskirtajam tiekėjui, o saugumo dedamoji bus renkama ne už transportuotą gamtinių dujų kiekį, bet už vartojimo pajėgumus.

Bendrovė, rinkdama ir administruodama SGDT lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Bendrovei nesukuria pajamų/ pelno įprastinės veiklos metu, išskyrus SGDT lėšų dalį, skirtą SGDT lėšų administravimo sąnaudoms padengti, laikomą Bendrovės pajamomis (17 pastaba). Iš SGDT lėšų mokėtojų surenkamos ir SGDT lėšų gavėjams (SGDT projekto įgyvendinimo bendrovei arba SGDT operatoriui) pervedamos SGDT lėšos nelaikomos Bendrovės pajamomis/ sąnaudomis, bet apskaitomos kaip kitos gautinos/ kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

2.17 Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.18 Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Kai paaiškėja, kad Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar beviltiškoms priskirtų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kitas turtas

Bendrovės kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.18 Turto vertės sumažėjimas (tęsinys)

(nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.19 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną. Bendrovė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamomis sąlygomis ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimizuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygmens indėliu, kuris yra svarbus tikrosios vertės nustatymui:

Lygis 1: tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

Lygis 2: vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;

Lygis 3: vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

2.20 Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Bendrovė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo įvertinimus: ilgalaikiam materialiajam turtui (2.5 pastaba ir 6 pastaba) ir atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.14 pastaba ir 19 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje ataskaitoje, kai bus nustatytas.

Atsiradus ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymiams, atliekamas ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimas, naudojimo vertės (diskontuotų pinigų srautų) metodu. Vertinant diskontuotus pinigų srautus naudojama diskonto norma, kurios nustatymo prielaidos iš esmės atitinka VKEKK kainų reguliavime taikomos gražos normos įvertinimo prielaidas. Diskonto normos dydžio ir reguliuojamojo turto vertės pasikeitimai, o taip pat ir pasikeitimai reguliavimo aplinkoje labiausiai daro įtaką vertinant Bendrovės atsiperkamąją ilgalaikio turto vertę. Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testą remdamasi naudojimo vertės metodu (4 pastaba).

2.21 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje ataskaitoje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.23 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras TFAS leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

3 Informacija pagal segmentus

Vadovybė gamtinių dujų perdavimo veiklą, vykdomą Bendrovėje, mato ir analizuoja kaip vieną segmentą, todėl galima teigti, kad Bendrovė veikia kaip vienas segmentas.

Visas Bendrovės ilgalaikis turtas yra Lietuvoje, kur Bendrovė vykdo savo veiklą.

Bendrovė per 2015 m. 76,18 proc. (2014 m. - 78,39 proc.) pajamų uždirbo iš Lietuvos sistemos naudotojų ir 23,09 proc. (2014 m. 21,61 proc.) pajamų sudarė dujų transportavimo į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir Latviją paslauga.

2015 m. gruodžio 31 d., buvo keturi pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 39.102 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 7.152 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 10.451 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 12.888 tūkst. eurų;
Pirkėjas D – 8.611 tūkst. eurų.

2014 m. gruodžio 31 d., buvo keturi pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 32.546 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 11.472 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 8.002 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 6.632 tūkst. eurų;
Pirkėjas D – 6.440 tūkst. eurų.

4 Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas

Sudarant 2014 m. finansines ataskaitas, Bendrovė atliko ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimą remdamasi naudojimo vertės (diskontuotų pinigų srautų) metodu ir buvo nustatytas ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimas 141.914 tūkst. eurų, kuris buvo atvaizduotas pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos. Vertinant diskontuotus pinigų srautus buvo naudojama diskonto norma – 7,51% prieš mokesčius, kurios nustatymo prielaidos iš esmės atitiko VKEKK kainų reguliavime taikomos grąžos normos įvertinimo prielaidas. Be to, atliekant vertės sumažėjimo testą 2014 m. pabaigoje, buvo įvertinti pasikeitimai dujų rinkose ir reguliavimo aplinkoje nuo 2015 m.

Diskonto normos dydžio ir reguliuojamojo turto vertės pasikeitimai, o taip pat ir pasikeitimai reguliavimo aplinkoje labiausiai įtakoja Bendrovės atsiperkamąjį ilgalaikio turto vertę.

Sudarant 2015 m. finansines ataskaitas, ir siekiant nustatyti, ar neatsirado naujų ilgalaikio turto vertės sumažėjimo požymių, Bendrovė įvertino ar 2015 m. įvykę ir būsimi įvykiai gali pakeisti aukščiau nurodytą prielaidą, naudotas ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimui. Bendrovės įvertinimu jokių esminių pasikeitimų nei dėl diskontnormos dydžio, nei reguliavimo aplinkoje neįvyko ir, turimais duomenimis, nenumatoma, kad artimiausioje ateityje gali įvykti, todėl turto vertės sumažėjimo požymių nėra, o ilgalaikio turto vertė 2015 m. gruodžio 31 d. atitinka ilgalaikio turto atsiperkamąją vertę.

5 Ilgalaikis nematerialus turtas

Nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2013 m. gruodžio 31 d.	317	522	42	881
Įsigijimai	48	278	-	326
2014 m. gruodžio 31 d.	365	800	42	1.207
Įsigijimai	58	270	55	383
Nurašymai	(9)	-	-	(9)
2015 m. gruodžio 31 d.	414	1.070	97	1.581
Sukaupta amortizacija:				
2013 m. gruodžio 31 d.	99	257	39	395
Amortizacija	74	82	3	159
2014 m. gruodžio 31 d.	173	339	42	554
Amortizacija	77	150	8	235
Nurašymai	(9)	-	-	(9)
2015 m. gruodžio 31 d.	241	489	50	780
2013 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	218	265	3	486
2014 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	192	461	-	653
2015 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	173	581	47	801

Dalis Bendrovės nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 109 tūkst. eurų, (2014m. 112 tūkst. eurų) visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

AB „AMBER GRID“
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

6 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Žemė	Pastatai	Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	Kiti pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kita įranga, prletaisai, įrankiai ir įrenginiai	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Įsigijimo vertė:											
2013 m. gruodžio 31 d.	113	10.277	491.629	119	8.159	95.174	4.890	16.275	493	3.020	630.149
Įsigijimai	-	-	-	-	29	115	310	420	24	24.645	25.543
Perleistas ir nurašytas	-	-	(12)	-	(6)	(158)	(231)	(142)	(19)	-	(568)
Perkeltas iš atsargų	-	-	111	-	-	-	-	-	-	-	111
Perkeltas į atsargas	-	-	-	-	(39)	-	-	-	-	-	(39)
Perklasifikavimai	-	175	7.193	-	104	2.143	-	848	-	(10.463)	-
2014 m. gruodžio 31 d.	113	10.452	498.921	119	8.247	97.274	4.969	17.401	498	17.202	655.196
Įsigijimai	-	-	-	-	1	102	278	837	23	47.741	48.982
Perleistas ir nurašytas	-	-	-	-	(2)	(32)	(252)	(88)	(19)	-	(393)
Perkeltas iš atsargų	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimai	-	140	59.014	-	33	1.715	-	919	2	(61.823)	-
2015 m. gruodžio 31 d.	113	10.592	557.935	119	8.279	99.059	4.995	19.069	504	3.120	703.785
Suakauptas nusidėvėjimas:											
2013 m. gruodžio 31 d.	-	2.197	120.957	10	2.193	28.440	3.392	12.266	236	-	169.691
Nusidėvėjimas	-	344	15.050	2	462	5.241	443	1.528	61	-	23.131
Perleistas ir nurašytas	-	-	(9)	-	(3)	(158)	(231)	(142)	(18)	-	(561)
Perkeltas iš atsargų	-	-	-	-	(16)	-	-	-	-	-	(16)
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 m. gruodžio 31 d.	-	2.541	135.998	12	2.636	33.523	3.604	13.652	279	-	192.245
Nusidėvėjimas	-	270	8.265	2	443	5.154	427	1.459	60	-	16.080
Perleistas ir nurašytas	-	-	-	-	(2)	(32)	(252)	(88)	(19)	-	(393)
Perkeltas iš atsargų	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	-	2.811	144.263	14	3.077	38.645	3.779	15.023	320	-	207.932
Vertės sumažėjimas:											
2013 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	28
likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	28
2014 m. gruodžio 31 d.	-	1.237	140.214	-	150	336	-	-	-	28	141.965
likutis	-	1.237	140.214	-	150	336	-	-	-	28	141.965
2015 m. gruodžio 31 d.	-	1.237	140.214	-	150	336	-	-	-	28	141.965
likutis	-	1.237	140.214	-	150	336	-	-	-	28	141.965
2013 m. gruodžio 31 d.	113	8.080	370.672	109	5.966	66.734	1.498	4.009	257	2.992	460.430
likutinė vertė	113	8.080	370.672	109	5.966	66.734	1.498	4.009	257	2.992	460.430
2014 m. gruodžio 31 d.	113	6.674	222.709	107	5.461	63.415	1.365	3.749	219	17.174	320.966
likutinė vertė	113	6.674	222.709	107	5.461	63.415	1.365	3.749	219	17.174	320.966
2015 m. gruodžio 31 d.	113	6.544	273.458	105	5.052	60.078	1.216	4.046	184	3.092	353.888
likutinė vertė	113	6.544	273.458	105	5.052	60.078	1.216	4.046	184	3.092	353.888

Dalis Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2015 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 16.562 tūkst. eurų (2014 m. 11.677 tūkst. eurų), yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turi 46 tūkst. eurų (2014 m. – 58 tūkst. eurų) vertės ilgalaikio materialiojo turto (biuro įranga) įsigyto išperkamosios nuomos būdu.

Bendrovė per 2015 m. ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį t.y. 319 tūkst. eurų su skolinimusi susijusių sąnaudų (palūkanų). 2015 m. metinė palūkanų kapitalizacijos norma buvo 0,6%. 2014 m. 105 tūkst. eurų skolinimosi išlaidų priskyrė ilgalaikiam turtui.

Sudarant 2014 m. finansines ataskaitas, Bendrovė atliko ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimą ir buvo nustatytas ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimas 141.914 tūkst. eurų (4 pastaba). Bendrovė sumažino susijusį atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimą (19 pastaba) ir sumažino materialaus ilgalaikio turto balansinę vertę, alokuojant vertės sumažėjimą magistralinių dujotiekių ir jų įrenginių grupei.

Sudarant 2015 m. finansines ataskaitas, Bendrovė atliko ilgalaikio turto atsiperkamosios vertės įvertinimą ir nustatė, kad turto vertės sumažėjimo požymių nėra, o ilgalaikio turto vertė 2015 m. gruodžio 31 d. atitinka ilgalaikio turto atsiperkamąją vertę.

6 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Didžiausi Bendrovės nebaigtos statybos objektai 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Magistralinio dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai DN800 statyba (magistralinio dujotiekio Klaipėda – Kiemėnai pajėgumų padidinimas)	-	15.968
Panevėžio DSS -1 rekonstrukcija	-	727
Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto įgyvendinimo Lietuvos Respublikos teritorijoje paruošiamieji darbai	936	-
Magistralinio dujotiekio Ryga-Panevėžys-Vilnius (DN700) kontrolinio įtaiso priėmimo kameros įrengimas Lietuvos-Latvijos pasienyje	800	-
Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statybai reikalingos teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugos	544	-
Vilniaus aikštelės kiemo statinių rekonstrukcija (Gudelių g. 49, Vilnius)	255	-
Kiti	557	479
	3.092	17.174

7 Atsargos

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos	1.182	1.294
Gamtinės dujos	1.779	3.295
Turtas, skirtas perparduoti	-	22
Atsargos, bendraja verte	2.961	4.611
Atimti: vertės sumažėjimas	(12)	(18)
	2.949	4.593

Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.182 tūkst. eurų (2014 m. gruodžio 31 d. – 1.294 tūkst. eurų.) Atsargų vertės sumažėjimas įtrauktas į kitas sąnaudas.

Bendrovė 2015 m. retrospektyviai iš trumpalaikio turto „Gamtinės dujos“ išskėlė į ilgalaikį turtą (6 pastaba ir 2.5 pastaba) gamtinių dujų vamzdyne energijos kiekį per 2014 m. – 111 tūkst. eurų, 2013 m. – 2.371 tūkst. eurų sumai, kuris būtinas perdavimo sistemoje transportavimo paslaugai vykdyti ir todėl atitinka ilgalaikio turto kapitalizavimo kriterijus.

8 Gautinos sumos

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą	9.417	6.868
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	34	5
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(16)	(16)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso	9.435	6.857
Gautinos administruojamos SGGT lėšos (2.16 pastaba)	9.473	17.372
Kitos gautinos sumos	18.093	6.319
	37.001	30.548

Iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimą gautinos sumos 2015 m. gruodžio 31 d. padidėjo dėl transportavimo į Kaliningrado sritį paslaugos kainos perskaičiavimo.

Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir įprastai jų apmokėjimo terminas yra 15 kalendorinių dienų. Didžioji dalis gautinų sumų buvo apmokėta 2016 m. sausio mėn. pradžioje.

Gautinoje 2015 m. gruodžio 31 d. administruojamų SGGT lėšų sumoje yra AB „Achema“ 6.188 tūkst. eurų įsiskolinimas už 2015 metus. Nuo 2014 m. gruodžio 3 d. pradėtos rinkti gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos lėšos, kurios skirtos SGGT veiklai užtikrinti. Daugiau informacijos apie AB „Achema“ įsipareigojimus žr. 23 pastaboje „Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai“.

Kitos gautinos sumos per 2015 m. padidėjo 10.757 tūkst. eurų dėl ES skirtos finansinės paramos pagal ES infrastruktūros tinklų priemonę (CEF) projekto „Dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų padidinimas (dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai statyba)“ statybai.

Bendrovės gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas
2014 m. gruodžio 31 d. likutis	16
2015 m. gruodžio 31 d. likutis	16

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, senėjimą 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2015 m. gruodžio 31 d.	33.950	1.989	97	7	4	954	37.001
2014 m. gruodžio 31 d.	16.011	275	-	-	-	14.262*	30.548

*SGGT lėšos gautinos iš AB „Achemos“ (23 pastaba)

9 Kitas finansinis turtas

Bendrovės Kitą finansinį turtą 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė piniginės lėšos, gautos iš gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos. Šios gautos lėšos iš sistemos naudotojų yra skirtos išmokėti SGD terminalo lėšų gavėjams ir laikomos teisės aktų reikalavimus atitinkančioje ir atidarytoje atskiroje SGD terminalo lėšų banko sąskaitoje (16 pastaba). Priedas prie gamtinių dujų perdavimo kainos bei tiekimo saugumo papildoma dedamoji buvo taikoma 2013 m. ir nuo 2014 m. gruodžio 3 d. atitinkamai. Vadovaujantis VKEKK 2014 m. lapkričio 20 d. nutarimu Nr. 03-895 nuo 2015 m. surinktos piniginės lėšos, nustatyta tvarka, pervedamos SGD terminalo lėšų gavėjui AB „Klaipėdos nafta“.

10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	26.969	1.714
	26.969	1.714

Bendrovė grynųjų pinigų likučius laiko bankų sąskaitose arba (jei yra tokia galimybė) investuoja į pačios trumpiausios trukmės (vienos nakties) indėlius. Vienos nakties indėliams taikomos kintamos palūkanų normos. Kintama palūkanų norma priklauso nuo EONIA ir EURIBOR tarpbankinių palūkanų normų. Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. grynųjų pinigų likučius ar vienos nakties indėlius laikė bankuose, kurių ilgalaikis skolinimosi reitingas užsienio valiuta pagal Moody's buvo ne blogesnis nei A2, pagal Standart&Poors ne blogesnis nei A ir pagal Fitch Ratings ne blogesnis nei A. Ši riba yra aukštesniojo investicinio reitingo rėžyje.

Žemiau pateiktame sąrašė nurodyti bankų, kuriuose Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. laikė grynųjų pinigų likučius, ilgalaikio skolinimosi reitingai užsienio valiuta:

Bankas	Kredito agentūra		
	Moody's	Standart&Poors	Fitch Ratings
SEB	Aa3	A+	A+
Swedbank	Aa3	AA-	A+
Nordea	Aa3	AA-	AA-
Danske Bank	A2	A	A

Reitingai pateikti apie motininius bankus 2015 m. gruodžio 31 d. būklei.

2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė kitos trukmės indėlių nebuvo sudariusi.

11 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

Bendrovėje privalomas rezervas yra 5,166 tūkst. eurų ir tai sudaro 9.99 proc. įstatinio kapitalo.

Kiti rezervai

Kiti rezervai yra formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams, nukreiptiems į verslo plėtrą.

12 Paskolos

Apyvartinių lėšų subalansavimui Bendrovė 2014 m. gegužės 14 d. su Danske Bank A/S Lietuvos filialu sudarė iki 5.792 tūkst. eurų kredito limito sąskaitoje (overdrafto) sutartį. Kredito limitas tiek 2015 m. gruodžio 31 d. tiek 2014 m. gruodžio 31 d. panaudotas nebuvo.

12 Paskolos (tęsinys)

Bendrovė 2015 m. sausio mėnesį anksčiau nustatyto termino grąžino (refinansavo) „Swedbank“, AB, paskolą. Paskolos refinansavimui buvo panaudotos 2014 m. gruodžio 30 d. tarp Bendrovės ir „Swedbank“, AB sudarytos iki 113.000 tūkst. eurų kredito sutarties lėšos.

2015 rugpjūčio 19 d. Bendrovė sudarė naują ilgalaikės paskolos sutartį su Šiaurės investicijų banku (Nordic Investment Bank). Paskola skirta projekto „Dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų padidinimas (dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai statyba)“ statybos daliniam finansavimui. Pagal sutarties sąlygas 2015 m. rugsėjo 9 d. suėjus paskolos panaudojimo terminui Bendrovė pasiskolino 25.000 tūkst. eurų.

2015 m. gruodžio 22 d. Bendrovė sudarė sutartį su Europos Investicijų Banku (European Investment Bank) dėl galimybės pasiskolinti iki 28.000 tūkst. eurų iki 20 metų laikotarpiui. 2015 m. gruodžio 31 d. būklei paskola nebuvo panaudota. Paskola skirta projekto „Dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų padidinimas (dujotiekio Klaipėda-Kuršėnai statyba)“ statybos daliniam finansavimui.

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos		
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	87.889	26.066
Paskolos iš tarptautinių finansinių institucijų	25.000	-
Išperkamoji nuoma	-	10
Trumpalaikės paskolos ir ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis		
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	25.111	13.033
Išperkamoji nuoma	10	24
	138.010	39.133

Dabartinės palūkanų normos yra artimos efektyvioms palūkanų normoms. 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės turimų paskolų kintama metinė palūkanų norma buvo lygi 0,572 proc., o 2014 m. gruodžio 31 d. - 1,374 proc. Kintama palūkanų norma susieta su nuo 3 iki 6 mėn. EURIBOR.

Ilgalaikių paskolų sutartiniai grąžinimo terminai:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma
2015 m.	-	-	-	13.033
2016 m.	-	-	25.111	13.033
2017 m.	-	-	25.111	13.033
2018 m.	-	-	25.111	-
2019 m.	-	-	26.198	-
2020 m.	-	-	14.729	-
2021 m.	-	-	2.174	-
2022 m.	-	-	2.174	-
2023 m.	-	-	2.174	-
2024 m.	-	-	2.174	-
2025 m.	-	-	2.174	-
2026 m.	-	-	2.174	-
2027 m.	-	-	2.174	-
2028 m.	-	-	2.174	-
2029 m.	-	-	2.174	-
2030 m.	-	-	2.174	-
			138.000	39.099

12 Paskolos (tęsinys)

2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis, išreikšta eurais:

Paskolos valiuta:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Eurai	138.000	39.099
	138.000	39.099

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

13 Dotacijos (atidėtosios pajamos)

	Atidėtosios pajamos	Dotacijos susijusios su turtu	Dotacijos susijusios su pajamomis	Iš viso
Likutis laikotarpio pabaigoje 2013 m. gruodžio 31 d.	1.638	36.323	-	37.961
Gauta/gautina	-	7.214	-	7.214
Amortizacija	(34)	(1.305)	-	(1.339)
Likutis laikotarpio pabaigoje 2014 m. gruodžio 31 d.	1.604	42.232	-	43.836
Gauta/gautina	-	20.420	304	20.724
Nurašyta	-	(1)	-	(1)
Amortizacija	(34)	(1.336)	(304)	(1.674)
Likutis laikotarpio pabaigoje 2015 m. gruodžio 31 d.	1.570	61.316	-	62.885

2015 m. gautinų dotacijų padidėjimą lėmė ES finansinės paramos pagal Europos Sąjungos infrastruktūros tinklų priemonę (CEF) projekto „Magistralinio dujotiekio Klaipėda – Kuršėnai“ (toliau – KKP) statybai 19.033 tūkst. eurų. KKP projektu siekiama diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius Baltijos šalių regione, sudaryti sąlygas pilnai išnaudoti SGD terminalo Klaipėdoje pajėgumus, užtikrinti gamtinių dujų sistemos darbo saugumą ir patikimumą. Įgyvendinant projektą, buvo pastatytas 110 km ilgio, 800 mm skersmens dujotiekis nuo perdavimo sistemos sujungimo taško su Klaipėdos SGD terminalu greta Klaipėdos iki Kuršėnų. Faktinė projekto vertė 57.927 tūkst. eurų. KKP projektui skirta Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF) finansinė parama 27.592 tūkst. eurų.

1.336 tūkst. eurų amortizacijos suma sumažintas atitinkamo turto nusidėvėjimas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Vidutinis dotacijų amortizacijos laikotarpis yra 23 metų (2014 m.- 19,6 metų).

14 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 404 tūkst. eurų (2014 m. gruodžio 31 d. – 443 tūkst. eurų), kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimas sudarė 91 tūkst. eurų (2014 m. gruodžio 31 d. – 98 tūkst. eurų).

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

AB „AMBER GRID“
2015 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

14 Ilgalaikės išmokos darbuotojams (tęsinys)

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma	1,5 %	3 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	5 %	2 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	2 %	2 %
Vidutinis amžius likęs iki pensijos	20,09	20,15

15 Prekybos skolos

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Tiekėjams pagal statybos programą	5.142	9.102
Tiekėjams pagal rekonstrukcijos programą	1.182	1.134
Paslaugų tiekėjams	870	556
Ilgalaikio turto remonto tiekėjams	470	410
Gamtinių dujų tiekėjams	898	388
	8.562	11.590

Aukščiau minimos prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra nuo 30 iki 60 dienų.

16 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos SGGT lėšos (2.16 pastaba)	25.794	14.616
Sukauptos administruojamos SGGT lėšos *	15.316	17.399
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis (NTM)	386	332
Kitos mokėtinos sumos	289	190
	41.785	32.537

* Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra apskaitomos tuomet, kai gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojai jas sumoka Bendrovei. Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra priskiriamos mokėtinų SGD terminalo lėšų sąskaitai tuomet, kai AB „Klaipėdos nafta“ išrašo Bendrovei PVM sąskaitą faktūrą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomai dedamajai prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

17 Pajamos

Bendrovės pajamas sudaro:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	49.841	49.797
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	5.406	1.778
Dotacijos, pripažintos pajamomis	338	36
SGGT administravimo pajamos	145	94
Kitos pajamos	70	86
	55.800	51.791

17 Pajamos (tęsinys)

Nuo 2015 m. sausio 1 d. atsiskaitymui už perdavimo paslaugas gamtinės dujos yra apskaitomos energijos vienetais. Dėl į perdavimo sistemą tiekiamų skirtingos kokybės (šilumingumo) dujų susidaro energijos skirtumas tarp įleidimo taške VAB „Gazprom“ patiekiamų ir išleidimo taške į Kaliningrado sritį patiekiamų dujų, apskaitant transportavimo apimtį kubiniais metrais. Esama sutartis su VAB „Gazprom“, pagal kurią buvo teikiamos transportavimo paslaugos 2015 m., nenumatė energetinės vertės skirtumo kompensavimo, todėl 2015 m. gruodžio 24 d. su VAB „Gazprom“ buvo pasirašytas papildomas susitarimas, pagal kurį buvo kompensuota už per 2015 m. susidariusį dujų energijos kiekio skirtumą (disbalansą). Pajamų perskaičiavimas atliktas 2015 m. gruodžio mėnesį ir atvaizduotas pajamų eilutėje „Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje“ 3.524 tūkst. eurų.

Be to, pagal aukščiau minėtą papildomą susitarimą, buvo perskaičiuotos 2013 ir 2014 metų dujų transportavimo pajamos, jas sumažinant 1.065 tūkst. eurų dėl buvusių mažesnių aktualių dujų rinkos kainų, nuo kurių priklauso ir transportavimo paslaugų sąnaudos bei kainos, importuotoms gamtinėms dujoms retrospektyviai nuo 2013 m., pritaikytos nuolaidos. Pajamų perskaičiavimas atliktas 2015 m. gruodžio mėnesį ir atvaizduotas pajamų eilutėje „Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje“.

18 Finansinė veikla

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų pajamos	12	23
Delspinigių pajamos	46	26
Kitos	7	-
Finansinės veiklos pajamų iš viso	65	49
Paskolų palūkanų sąnaudos	393	626
Kitos finansinės sąnaudos	114	17
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	507	643
Finansinės veiklos grynasis rezultatas	(442)	(594)

19 Pelno mokestis

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Pelno mokestis:		
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	14.687	(136.004)
Laikinių skirtumų pokytis	3.456	152.899
Nuolatiniai skirtumai	939	90
Apmokestinamasis pelnas	19.082	16.985
Einamųjų metų pelno mokestis	2.862	2.548
Einamųjų metų pelno mokesčio lengvata	(1.431)	(1.274)
Einamųjų metų pelno mokestis pritaikius pelno mokesčio lengvatą	1.431	1.274
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	(80)	(8)
Pelno mokestis nuo dividendų	97	-
Einamųjų metų atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(2.739)	(23.862)
Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(1.291)	(22.596)

Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į Įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Bendrovė apskaičiuodama 2015 m. pelno mokestį pasinaudojo minėta lengvata ir susimąžino 2015 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 1.431 tūkst. eurų suma (2014 m. - 1.274 tūkst. eurų suma).

19 Pelno mokestis (tęsinys)

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:		
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai	20.169	21.287
Atostoginių sukaupimas	50	44
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas	74	81
Nepanaudotų investicijų lengvatų likutis	4.393	2.167
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	24.686	23.579
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	-	-
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	24.686	23.579
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:		
Ilgalaikio materialiojo turto finansinės ir mokestinės bazės skirtumas	(29.235)	(30.866)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	(4.549)	(7.287)

2014 m buvo suformuotas 21.287 tūkst. eurų atidėtojo mokesčio turtas nuo ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo. 2015 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo likutinė vertė 20.169 tūkst. eurų.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2015 m. ir 2014 m. Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	14.687	(136.004)
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(2.203)	20.401
Neatskaitomos sąnaudos	(141)	(13)
Pelno mokesčio lengvata	3.626	2.203
Kita	89	14
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	(80)	(8)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	1.291	22.596

20 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas arba nuostoliai, tenkantis vienai akcijai, atspindi grynąjį pelną ar nuostolį, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų ar nuostolį, tenkantį vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas ar nuostolis, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno arba nuostolio, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Akcininkams priskiriamas grynasis pelnas (nuostolis) (tūkst. eurų)	15.978	(113.408)
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	178.383	178.383
Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurai)	0,09	(0,64)

20 Pelnas, tenkantis vienai akcijai (tęsinys)

2015 m. ir 2014 m. nebuvo jokių Bendrovės akcinio kapitalo pokyčių, todėl akcijų skaičius metų pabaigoje ir vidutinis svertinis akcijų skaičiaus vidurkis sutampa.

21 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

2015 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 3.913 tūkst. eurų, gamtinių dujų atsargos vamzdyne iš trumpalaikio turto perklasifikuotos į ilgalaikį turtą 2.482 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 319 tūkst. eurų (2014 m. buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 7.925 tūkst. eurų, dujotiekio perkėlimo dotacijos gautos turtu 330 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 105 tūkst. eurų).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2015 m. finansinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 11.636 tūkst. eurų (2014 m. - buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 6.101 tūkst. eurų ir dujotiekio perkėlimo dotacijos gautos turtu 330 tūkst. eurų).

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Siekiant įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, Bendrovė palaiko pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį. Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Jei tai yra reikalinga, Bendrovė atsižvelgdama į prognozes priima mokumą užtikrinančius sprendimus. Bendrovės likvidumo rodikliai, eliminavus SGGT lėšų įtaką 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė:

	2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 31 d.
Bendrojo likvidumo rodiklis	1,56	0,72
Greitojo padengimo rodiklis	1,48	0,46

Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. turėjo nepanaudotą 5.792 tūkst. eurų kredito limito sąskaitoje (overdrafto) limitą, kurį esant būtinybei buvo pasirengusi panaudoti. Taip pat Bendrovė 2015 m. gruodžio 31 d. turėjo nepanaudotą 28.000 tūkst. eurų Europos Investicijų Banko paskolą.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis		261	25.715	92.944	22.478	141.398
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	25.794*	439				26.233
Prekybos mokėtinos sumos	-	8.562	-	-	-	8.562
2015 m. gruodžio 31 d. likutis	25.794	9.262	25.715	92.944	22.478	176.193
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis		141	13.382	26.461	-	39.984
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	14.616*	413	-	-	-	15.029
Prekybos mokėtinos sumos	-	8.031	3.559	-	-	11.590
2014 m. gruodžio 31 d. likutis	14.616	8.585	16.941	26.461	-	66.603

* SGGT lėšų gavėjams mokėtinos lėšos.

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Kredito rizika

Maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų, kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius. Dėl didelės sumos klientų įsipareigojimų nevykdymo laiku, gali sutrikti Bendrovės įprastinė veikla, gali tekti ieškoti papildomų finansavimo šaltinių. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Bendrovė yra patvirtinusi pirkėjų skolų valdymo reglamentą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą.

Bendrovė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose ar jas investuojant į trumpalaikius instrumentus. Patiriamos rizikos lygis priklauso nuo pasirinkto banko patikimumo. Bendrovė yra patvirtinusi piniginių lėšų investavimo tvarką. Tvarkos aprašas reglamentuoja (1) bendradarbiavimui pasirenkamų bankų patikimumo lygį, (2) diversifikavimo limitus laikant ar investuojant lėšas į bankų ar jų dukterinių bendrovių investavimo produktus, kitus vertybinius popierius ir pan. Pasirenkamų partnerių patikimumo lygis vertinamas pagal viešai prieinamą informaciją.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Palūkanų normos rizika

Bendrovė 2015 m. ir 2014 m. gruodžio 31 d. turėjo paskolų, kurių palūkanų normos yra kintamos. Paskolų kintamos palūkanų norma yra susijusios su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Atsižvelgiant į situaciją tarp bankinių palūkanų normų rinkoje Bendrovė per 2015 m. ir 2014 m. laikotarpi nesudarė jokių finansinių priemonių sandorių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės metų pelno prieš mokesčius jautrumas teoriškai galimiems EURIBOR palūkanų normos pokyčiams, kai kiti veiksniai nekinta. Bendrovė jautrumą skaičiuoja 100 bazinių punktų, o tai yra 1%.

Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	EURIBOR padidėjimas baziniais punktais	Įtaka metų pelnui prieš mokesčius, tūkst. eurų
2015 m. gruodžio 31 d.	+100	(1.380)
2014 m. gruodžio 31 d.	+100	(391)

Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Gamtinių dujų pirkimo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainos tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kalingumo. Bendrovė per 2015 m. nesiėmė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

Koncentracijos rizika

Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių Bendrovės pirkėjų, kurių įsiskolinimas 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 91 proc., o 2014 m. gruodžio 31 d. – 89 proc. visų Bendrovės prekybos gautinų sumų. Tačiau praradus pirkėjus ir tuo pačiu mažėjant perduodamų dujų kiekiui, dujų transportavimo paslaugų kainos didėtų, kaip tai reglamentuoja VKEKK patvirtinta valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika.

22 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną.

Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos ir finansinis lizingas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3);
- (b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms ir panašiai kredito rizikai. Bendrovė nustatė, jog ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3).

23 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu bei VKEKK priimtais nutarimais, gamtinių dujų sistemos naudotojai, kurie transportuoja gamtines dujas perdavimo sistema, atsiskaitydami už gamtinių dujų perdavimo paslaugas, turi sumokėti neatsiejamą gamtinių dujų perdavimo kainos dedamąją – SGDT priedą (lėšas). Atsižvelgdama į tai, jog AB „Achema“ kaip perdavimo sistemos naudotojas sistemingai nemoka SGDT priedo, buvo kreiptasi į teismą. Pirmosios instancijos teismas 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimu AB „Amber Grid“ ieškinį tenkino iš dalies – priteisė visą prašytą skolą ir procesines palūkanas, bet priteistinus delspinigius sumažino nuo 0,04 proc. iki 0,02 proc. Lietuvos apeliacinis teismas 2015 m. liepos 2 d. sprendimu tenkino AB „Amber Grid“ ieškinį – priteisė visą prašytą 11.073.428 Eur skolą už laikotarpį nuo 2013 metų sausio mėn. iki rugpjūčio mėn. pabaigos, procesines palūkanas ir 488.678 Eur delspinigių. AB „Achema“, vykdydama minėtą teismo sprendimą, 2015 m. liepos 9 dieną sumokėjo „Amber Grid“ 12.953 tūkst. eurų. 2016-01-06 byla bus nagrinėjama LR Aukščiausiame teisme. Teismas paskelbs sprendimą 2016-02-05.

2. 2014 m. kovo 7 d. AB „Amber Grid“ kreipėsi su ieškiniu į Kauno apygardos teismą, prašydama priteisti iš AB „Achema“ skolą už nesumokėtą SGDT priedą už laikotarpį nuo 2013-09-01 iki 2013-12-31, o taip pat priteisti delspinigius už laiku nesumokėtas SGDT priedo lėšas už minėtą laikotarpį. 2015 m. kovo 16 d. AB „Amber Grid“ kreipėsi į Kauno apygardos teismą su nauju ieškiniu dėl skolos už SGDT lėšas, kurios skirtos SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti (toliau – Tiekimo saugumo papildoma dedamoji) ir kurios pradėtos rinkti nuo 2014 m. gruodžio 3 d., delspinigių bei 6 procentų dydžio metinių palūkanų priteisimo iš AB „Achema“. Teismui apjungus abi aukščiau paminėtas bylas 2015 m. rugsėjo 29 d. Kauno apygardos teismas pilnai patenkino AB „Amber Grid“ ieškinį ir priteisė iš AB „Achema“ 3.188.444 Eur skolą už laikotarpį nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., 544.980 Eur delspinigių, procesines palūkanas ir 14.720.648 Eur skolą už laikotarpį nuo 2014 m. gruodžio 3 d. iki 2015 m. balandžio 30 d., 304.823 Eur delspinigių, procesines palūkanas. AB „Achema“ apskundė minėtą teismo sprendimą.

3. 2012 m. lapkričio 19 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2012 m. spalio 19 d. priimto VKEKK nutarimo Nr. 03-317 „Dėl lėšų, skirtų suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti, nustatymo 2013 metams“ 3.1 ir 4 punktus bei panaikinti VKEKK 2012 m. spalio 26 d. nutarimo Nr. 03-330 Dėl AB „Lietuvos dujos“ gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų koregavimo bei papildomos ir neatsiejamoms dedamosios gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos (SGDT priedo) nustatymo 2013 metams 2 punktą. AB „Amber Grid“ dalyvauja byloje kaip trečiasis asmuo. 2015 m. gegužės 28 d. Vilniaus apygardos teismas visa apimtimi atmetė AB „Achema“ skundą. AB „Achema“ pateikė apeliacinį skundą.

4. 2014 m. gruodžio 22 d. AB „Achema“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydama panaikinti 2014 m. lapkričio 20 d. VKEKK nutarimo Nr. 03-895 „Dėl gamtinių dujų skystinimo viršutinės ribos (gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomosios dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos) nustatymo 2015-2019 metams

23 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

1.1, 2.2.1, 2.3 ir 3 punktus. 2015 m. liepos 7 d. teismo nutartimi AB „Amber Grid“ į šią bylą buvo įtraukta trečiuoju suinteresuotu asmeniu. 2015-11-11 Teismo nutartimi byla sustabdyta. Pateiktas atskiras skundas.

Neapibrėžtumai dėl ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimų

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 6.614 tūkst. eurų (2014 m. gruodžio 31 d. – 43.319 tūkst. eurų).

24 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Bendrovės susijusios šalys 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d. buvo:

- UAB GET Baltic (bendrai valdoma įmonė, kurios dalininkas yra Bendrovė);
- UAB „EPSO-G“ (patronuojanti Bendrovė);
- AB LITGRID (bendri akcininkai);
- UAB Baltpool (AB LITGRID dukterinė bendrovė);
- UAB „Tetas“ (AB LITGRID dukterinė bendrovė);
- UAB „Tinklo priežiūros centras“ (AB LITGRID dukterinė bendrovė);
- UAB „Duomenų logistikos centras“ (AB LITGRID Grupės asocijuota įmonė);
- Lit Pol Link Sp.z.o.o. (AB LITGRID ir Lenkijos elektros tinklų operatoriaus PSE S.A. bendrai valdoma įmonė);
- Vadovybė

Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2014 metais iki turėtų akcijų perleidimo:

iki 2014 metų birželio 19 d.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
AB „Lietuvos dujos“	1.654	3.868	-	515
PAO „Gazprom“	-	4.379	623	-

Iki 2014 m. gegužės mėn. 21 d. Bendrovė su E.ON Ruhrgas sandorių neturėjo.

Žemiau pateiktose lentelėse pateikiami Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2014 m. gruodžio 31 d.:

2015 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB GET Baltic	-	-	6	1
	-	-	6	1

2014 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
UAB Tetas	3	-	-	2
UAB GET Baltic	300	-	-	-
	303	-	-	2

2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovė perėmė visas teises ir pareigas, kylančias iš 1999 m. gruodžio 16 d. sudarytos sutarties Nr. 1 ГЛи-2000 tarp VAB „Gazprom“ ir AB „Lietuvos dujos“ dėl gamtinių dujų tiekimo į Lietuvos Respubliką 2000-2015 metais apimčių ir sąlygų, ta apimtimi, kiek jos yra susiję su gamtinių dujų perdavimo veiklos vykdymu, t.y. gamtinių dujų transportavimo paslaugų per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado

24 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

sritį teikimu ir techniniu bendradarbiavimu organizuojant gamtinių dujų importą į Lietuvos Respubliką. Gamtinių dujų transportavimo kaina dalinai priklauso nuo Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei naftos produktų kainų tarptautinėje rinkoje. Sutartyje yra nustatytos teikiamų tranzito paslaugų apimtys iki 2015 m. gruodžio 31 dienos.

2015 m. gruodžio 23 d. Bendrovė su VAB „Gazprom“ pasirašė gamtinių dujų transportavimo paslaugų per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį sutartį Nr. 9GLI-2015, kuri galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Vyriausybės kontroliuojamoms įmonėms Bendrovė teikia perdavimo paslaugas, sandoriai su jomis sudaromi laikantis ištiesios rankos principo, todėl susijusių šalių atskleidimo tikslais yra atvaizduoti tik sandoriai su UAB „Epsco-G“ grupės įmonėmis.

Likučiai metų pabaigoje yra be užstatų, jiems neskaičiuojamos palūkanos ir atsiskaitymai 2015 m. vyko pinigais per 15 dienų. Nėra suteikta ar gauta jokių garantijų iš susijusių šalių gautinoms ar susijusioms šalims mokėtinoms sumoms ir Bendrovė nesuformavo jokių vertės sumažėjimų abejotinoms gautinoms sumoms iš susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

Per 2015 metus Bendrovės išmokos vadovybei sudarė 356 tūkst. eurų (12 mėn. laikotarpį, pasibaigusį 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė 338 tūkst. eurų). Vadovybe yra laikoma administracijos vadovas bei jo pavaduotojai ir vyr. buhalteris. Per 2015 metus ir per 12 mėn. laikotarpį, pasibaigusius 2014 m. gruodžio 31 d., Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo.

25 Kapitalo valdymas

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2015 m. ir 2014 m. Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Bendrovės kapitalui.

26 Pobalansiniai įvykiai

2016 m. sausio mėn. Bendrovė ankščiau laiko grąžino dalį (10.000 tūkst. eurų) „Swedbank“, AB paskolos. Po šio mokėjimo negrąžinta paskolos „Swedbank“, AB dalis sudaro 103.000 tūkst. Eur.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (LAT) vasario 5 dieną atmetė „Achemos“ skundą ir paliko galioti 2015 m. liepą Apeliacinio teismo priimtą nutartį, pagal kurią „Achema“ turi sumokėti 11,073 mln. eurų vadinamojo SGD terminalo priedo skolą už 2013 metų sausio - rugpjūčio mėnesius, 488,7 tūkst. eurų delspinigių, procesines palūkanas ir beveik 20 tūkst. eurų bylinėjimosi išlaidų.

Bendrovė ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra pasirašė aštuonias iš Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų sutartis. Pagal šias sutartis aštuoniems gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektams skirta iki 14,6 mln. eurų ES finansinė parama, pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-V-104 priemonę „Gamtinių dujų perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“.

Finansuojami projektai apima programinės ir technologinės įrangos diegimą bei esamos dujų perdavimo sistemos modernizavimą, diegiant pažangius infrastruktūros elementus.